

Додаток
до рішення Болградської районної ради
від 18 квітня 2024 року № 164-VIII

ПРОГРАМА
економічного і соціального розвитку
Болградського району
на 2024 рік

**Зміст Програми економічного і соціального розвитку
Болградського району на 2024 рік**

ВСТУП	3
I. Загальна характеристика району	4
II. Аналіз соціально-економічного розвитку району	5
III. Цілі, пріоритети та прогноз соціально-економічного розвитку на 2024 рік	23
3.1. Фінансові ресурси	24
3.2. Промисловість	25
3.3. Агропромисловий комплекс	26
3.4. Капітальні інвестиції	28
3.5. Ринок праці	28
3.6. Соціальний захист населення	29
3.7. Житлово-комунальна та дорожньо-транспортна інфраструктура	31
3.8. Надання адміністративних послуг та цифровізація	32
3.9. Державна система захисту прав дітей	32
3.10. Міжнародна діяльність	33
3.11. Гуманітарна сфера	33
3.11.1. Освіта	33
3.11.2. Культура	34
3.11.3. Охорона здоров'я	35
3.11.4. Фізична культура і спорт	37
IV. Очікувані результати реалізації пріоритетних завдань і досягнення поставлених цілей	38
V. Районні програми, реалізація яких здійснюватиметься в 2024 році	39
Додаток: Перелік діючих програм в територіальних громадах Болградського району в 2024 року	40

Вступ

Програма економічного і соціального розвитку Болградського району на 2024 рік розроблена з метою створення необхідних економічних і організаційних умов для реалізації державної політики в короткостроковій перспективі, поліпшення соціально-економічного та інвестиційного потенціалу району, розширення робочих місць, підвищення рівня і якості життя населення, забезпечення дотримання гарантованих державою соціальних стандартів для кожного громадянина, створення для мешканців району та регіону безпечних умов для життя, відновлення зруйнованої та пошкодженої виробничої та соціальної інфраструктури та екосистем.

Програма розроблена Болградською районною державною адміністрацією у взаємодії з територіальними органами центральних органів виконавчої влади в рамках повноважень, встановлених статтею 17 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» і делегованих згідно ст.44 Закону України «Про місцеве самоврядування».

Методологічною основою розробки Програми є Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», Закон України «Про засади державної регіональної політики», постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету», від 31.05.2021 №586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки», постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 «Деякі питання формування та використання місцевих бюджетів у період воєнного стану». Програма розроблена відповідно до основних напрямів розвитку, визначених у Національній економічній стратегії на період до 2030 року.

Програма відповідає стратегічним та операційним цілям, напрямам Державної Стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695, Стратегії розвитку Одеської області на період 2021-2027 роки (рішення обласної ради від 03.03.2020 № 1228-VII (зі змінами). Програма базується на основних заходах Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2024 рік, враховані програмні документи соціально-економічного розвитку територіальних громад району на 2024 рік. Виконання заходів Програми дозволить забезпечити відновлення стабільного функціонування економіки, сприятиме створенню умов для комфортного життя мешканців району.

У Програмі наведено аналіз та тенденції економічного і соціального розвитку району за 2023 рік на підставі даних державної статистичної звітності, бюджетних організацій та інших джерел, визначені актуальні питання та основні завдання економічного і соціального розвитку району на 2024 рік.

Неспровоковане повномасштабне військове вторгнення Росії в Україну, що почалось у 2022 році (у продовження агресії Росії проти України, яка триває з лютого 2014 року) та війна змінили традиційні форми та підходи до процесу аналізу та прогнозування економічного і соціального розвитку. Відповідно до закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», у період дії воєнного стану органи державної статистики призупинили оприлюднення більшості статистичної інформації, тому аналіз соціально-економічного становища здійснено на основі даних отриманих в даних умовах, які базуються на аналізі розвитку економіки у 2022-2023 роках, а прогнози соціально-економічного розвитку мають позитивну динаміку, незважаючи на складні умови - бізнес адаптується і, повернувшись до роботи, поступово відновлює свою діяльність, покращує свої очікування на майбутнє з огляду на власні сили, допомогу Уряду, яким запущено різноманітні програми кредитної та грантової підтримки бізнесу.

У прогнозі закладено позитивні ефекти від реалізації вже прийнятих рішень економічної політики. Програма базується на основних заходах Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2024 рік, враховані програмні документи

соціально-економічного розвитку територіальних громад району на 2024 рік. Виконання заходів Програми дозволить забезпечити відновлення стабільного функціонування економіки, сприятиме створенню умов для комфортного життя мешканців району.

У Програмі наведено аналіз та тенденції економічного і соціального розвитку району за 2023 рік на підставі даних державної статистичної звітності, бюджетних установ, організацій, структурних підрозділів районної державної адміністрації та інших джерел, визначені актуальні питання та основні завдання економічного і соціального розвитку району на 2024 рік.

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА БОЛГРАДСЬКОГО РАЙОНУ

Постановою Верховної Ради України від 17 липня 2020 року № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів» утворено Болградський район з адміністративним центром м. Болград, до складу якого увійшли Арцизька міська, Болградська міська, Василівська сільська, Городненська сільська, Криничненська сільська, Кубейська сільська, Теплицька сільська, Павлівська сільська, Бородінська селищна, Тарутинська селищна ради.

Сучасна Болградщина – це один з найсильніших аграрних, промислово-транспортних і національно-культурних районів Одеської області до складу якого входять 2 міста, 91 сільський населений пункт та 4 селища міського типу. Загальна чисельність населення району складає 143,2 тис. осіб.

Загальна площа Болградського району складає 461,6 тис. га, з яких 397,4 тис. га землі сільгосппризначення, з них 85% (390,5 тис. га) сільськогосподарські угіддя:

- рілля 300,6 тис. га;
- багаторічні насадження 22,6 тис. га;
- сіножаті 3,9 тис. га;
- пасовища 60,3 тис. га.

Із загальної кількості земель 6% (29,2 тис. га) – державної власності;
63% (292,3 тис. га) – приватної власності;
31% (140,3 тис. га) – комунальної власності.

II. Аналіз економічного і соціального розвитку району.

2.1. Фінансові ресурси

До місцевих бюджетів об'єднаних територіальних громад Болградського району за

2023 рік (без урахування трансфертів) надійшло 879 545,0 тис. грн., виконання до розпису становить 100,3%, додатково отримано 2 814,7 тис. грн., темп росту складає 117,1% або зростання відповідно до минулого року на 128 545,8 тис. грн.

Таблиця 1

Виконання місцевих бюджетів за 2023 рік в розрізі громад Болградського району

тис. грн.

2023	Фактично надійшло за 2022 рік	Затверджено зі змінами на 2023 рік	Фактично надійшло за 2023 рік	Темп росту до відповідного періоду минулого року, %	Виконання до розпису, %
Болградський район	750 999,2	876 730,2	879 545,0	117,1	100,3
Арцизька ТГ	153 341,7	180 917,9	187 522,4	122,3	103,7
Болградська ТГ	232 773,7	249 305,0	227 772,3	97,9	91,4
Бородінська ТГ	60 583,0	81 231,8	85 740,1	141,5	105,6

Василівська ТГ	37 814,9	49 065,9	51 479,6	136,1	104,9
Городненська ТГ	27 403,1	31 177,9	38 266,3	139,6	122,7
Криничненська ТГ	10 551,4	12 553,1	11 955,2	113,3	95,2
Кубейська ТГ	20 630,8	23 050,3	28 350,2	137,4	123,0
Павлівська ТГ	36 024,6	42 711,7	46 242,3	128,4	108,3
Тарутинська ТГ	129 035,3	156 030,2	147 797,2	114,5	94,7
Теплицька ТГ	42 840,8	50 686,5	54 419,3	127,0	107,4

Чотири з п'яти основних планових показників надходжень податків та зборів до місцевих бюджетів по Болградському району за 2023 рік виконано:

- ПДФО за 2023 рік до громад Болградського району надійшло у сумі 405 888,0 тис. грн. У зв'язку із внесеними змінами до Бюджетного Кодексу України з 1 жовтня 2023 року було вилучено з місцевих бюджетів Податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами. Таким чином за жовтень-грудень недоотримано запланованого на цей період ПДФО від військових по Болградському району 52 024,6 тис. грн. Однак за рахунок перевиконання податку на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку у вигляді заробітної плати на 12 621,5 тис. (вик. 105,9% річного плану), перевиконання плану ПДФО від орендної плати за землю на 11 441,3 тис. грн. (вик.135,4% річного плану) та ПДФО, що сплачується фізичними особами за результатами річного декларування 1 142,9 тис. грн.. (вик.128,4% річного плану) вдалось знизити недоотримання доходів вцілому по ПДФО за IV квартал 2023 року з 52 024,6 тис. грн до 28 820,9 тис. грн. та виконати річний план по ПДФО на рівні 93,4%.

- Плати за землю надійшло 198 139,3 тис. грн., виконання складає 102,4%, додатково отримано 4 602,1 тис. грн..

- Єдиного податку надійшло 220 844,1 грн., виконання складає 109,7%, додатково отримано 19 478,7 тис. грн. По єдиному податку з юридичних осіб додатково отримано – 1 296,7 тис. грн., по єдиному податку з фізичних осіб додатково отримано 6 339,9 тис. грн., по єдиному податку з сільськогосподарських товаровиробників додатково отримано 11 842,0 тис. грн.

- Акцизного податку надійшло 18 924,1 тис. грн., виконання складає 106,5%, додатково отримано 1 149,1 тис. грн.

- Плати за нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки надійшло 8 374,6 тис.грн., виконання складає 116,6% додатково отримано 1 192,0 тис. грн.

- Інші податкові та неподаткові надходження складають 27 374,8 тис.грн, виконання 123,5% додатково отримано 5 213,6 тис. грн.

Таблиця 2

Виконання основних податків по громадам в 2023 році

(тис. грн.)

	Фактично надійшло за 2022 рік	Затверджено зі змінами на 2023 рік	Фактично надійшло за 2023 рік	Відхилення до відповідного періоду минулого року	Виконання до розпису за 2023 рік	Відхилення від розпису у 2023 році
ПДФО	414 283,4	434 709,0	405 888,0	-8 395,4	93,4%	-28 820,9
Плата за землю	180 592,0	193 537,1	198 139,3	17 547,3	102,4%	4 602,1
Єдиний податок	124 695,1	201 365,3	220 844,1	96 149,0	109,7%	19 478,7
Акциз	9 661,1	17 775,0	18 924,1	9 263,0	106,5%	1 149,1

Нерухоме майно, відмінне від зем. ділянки	5 710,9	7 182,6	8 374,6	2 663,7	116,6%	1 192,0
Інші податкові та неподаткові надходження надходження	16 056,7	22 161,2	27 374,8	11 318,1	123,5%	5 213,6
Всього:	750 999,2	876 730,2	879 545,0	128 545,8	100,3%	2 814,7

Базова дотація до місцевих бюджетів територіальних громад Болградського району надійшла у сумі 266 260,0 тис. грн.

Додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації надійшла у сумі 3 162,0 тис. грн..

Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам надійшла у сумі 350 433,6 тис. грн.

Субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету надійшла у сумі 1 216,5 тис. грн.

Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції 5 268,0 тис. грн..

Інші субвенції і дотації за рахунок місцевого бюджету – 59 573,5 тис. грн.

Профінансовано видатків з місцевих бюджетів (загальний та спеціальний фонд) територіальними громадами Болградського району на суму 1 678 621,6 тис. грн. Виконання до розпису складає 94,3%. Залишок невикористаних коштів по місцевих бюджетах територіальних громад Болградського району станом на 01 січня 2024 року 101 414,0 тис. грн.

За функціональним значенням видатки місцевих бюджетів мають наступні показники:

1. загальна середня освіта, інші заклади та заходи у сфері освіти – 716 420,026 тис. грн., 42,68% від загального обсягу видатків;
2. на утримання органів місцевої влади та місцевого самоврядування, та інші загальні функції державного управління – 287 246,293 тис. грн., 17,11% від загального обсягу видатків;
3. діяльність у сфері житлово-комунального господарства – 177 368,882 тис. грн., 10,57% від загального обсягу видатків;
4. дошкільна освіта, позашкільна освіта та заходи із позашкільної роботи з дітьми – 127 980,830 тис. грн. 7,62% від загального обсягу видатків;
5. містечтво, фізична культура і спорт – 105 363,984 тис. грн. 6,28% від загального обсягу видатків;
6. діяльність у сфері охорони здоров'я - 98 374,781 тис. грн., 5,86% від загального обсягу видатків;
7. економічна діяльність – 78 771,032 тис. грн., 4,69% від загального обсягу видатків;
8. соціальний захист населення 67 732,060 тис. грн., 4,03% від загального обсягу видатків;
9. протипожежний захист та інша діяльність у сфері громадського порядку та безпеки – 18 820,265 тис. грн., 1,12% від загального обсягу видатків;
10. діяльність у сфері охорони навколишнього природного середовища – 543,417 тис. грн., 0,03% від загального обсягу видатків.

Видатки на підтримку ЗСУ та заходи з територіальної оборони за 2023 рік по громадах Болградського району складають 38 092,000 тис. грн., що складає 4,04% від власних надходжень.

2.2. Промисловість

Промисловість району представлена підприємствами харчової промисловості та перероблення сільськогосподарської продукції, підприємством з пошиву одягу, підприємствами сонячної енергетики.

Основні промислові підприємства Болградського району:

- ПрАТ «Харчовик» (виробництво вина, виноматеріалів);
- ПП «Бостардо» (виробництво вина, виноматеріалів);
- ТОВ «Винхол Оксамитне» (виробництво вина, виноматеріалів);
- ТОВ «Елітвинпром» (виробництво вина, виноматеріалів);
- ТОВ «Велес» ТМ Колоніст (виробництво вина);
- ПП «Стілітекс» (пошив одягу);
- ПрАТ «Болград Солар» (сонячна енергетика);
- ТОВ «Солар Болград (сонячна енергетика);
- ТОВ «Болград Еліос» (сонячна енергетика);
- ТОВ «Дунайська СЕС – 1» (сонячна енергетика);
- ТОВ «Дунайська СЕС – 2» (сонячна енергетика);
- ТОВ «Арциз Солар» (сонячна енергетика);
- ТОВ «Тарутине Солар-2», СЕС «Красне», 4,276 МВт (с. Красне, Тарутинська селищна рада, за межами населеного пункту);
- ТОВ «Тарутине Солар-4», СЕС «Ярове» 1 черга, 4,158МВт (с. Ярове, Тарутинська селищна рада, за межами населеного пункту);
- ТОВ «Тарутине Солар-4», СЕС «Ярове» 2 черга, 1,188МВт (вул. Садова,129, с. Ярове, Тарутинська селищна рада);
- ТОВ «Тарутине Солар-4», СЕС «Ярове» 3 черга 1,24МВт (с. Ярове, Тарутинська селищна рада);
- ТОВ «Тарутинська енергетична компанія» дахова СЕС, 0,9996 МВт, (комплекс будівель та споруд № 4, Тарутинська селищна рада)
- ТОВ «АМК» (виробництво м'ясних продуктів);
- ТОВ «Сервіс Грейн» (переробка сільгосппродукції);
- СФГ «Куцарев Ф.С.» (виробництво та переробка сільгосппродукції, виробництво хліба та хлібобулочних виробів);
- ТДВ «Комсомолец» (виробництво та переробка сільгосппродукції, виробництво вина, виноматеріалів);
- ТОВ «Шампань України» (виробництво та переробка сільгосппродукції, виробництво вина, виноматеріалів);
- ТОВ «Карпати» (виробництво вина, виноматеріалів);
- ТОВ «Тарутинський сироробний завод» (переробка молока та виробництво сирів), *заплановане відновлення роботи підприємства травень-червень 2024 року.*

Обсяг реалізованої промислової продукції

тис. грн.

	2021 рік	2022 рік	9 місяців 2023 р.	2023 рік (очікуване)
Болградський район	1267328,7	1036424,4	1127641,6	1 400 000,0

За статистичними даними обсяг реалізації промислової продукції за 2022 рік склав 103642,4 тис. грн, темп росту до 2021 року склав 81,8%. За 2023 рік обсяг реалізації промислової продукції очікується на рівні 1400000,0 тис. грн, що на 24,2% більше ніж за 2022 рік.

2.3. Агропромисловий комплекс

Сільське господарство займає домінуючу позицію серед інших галузей економіки Болградського району, його основною частиною є галузь рослинництва, в тому числі вирощування зернових, зернобобових, олійних культур, виноградарство.

Рослинництво

Основні показники виробництва рослинницької продукції за 2022-2023 роки

Виробництво зернових і зернобобових у підприємствах

	Обсяг виробництва (валовий збір), тонн		Урожайність, з 1 га зібраної площі, ц	
	2022 рік	2023 рік	2022 рік	2023 рік
	Болградський район	304713,31	435152,38	23,2

Обсяг виробництва зернових і зернобобових культур за 2023 рік склав по Болградському району 435152,38 тонн, темп росту до 2022 року - 142,8%, врожайність зернових і зернобобових культур склала 37,6 ц/га, що 62,1% більше ніж за 2022 рік.

Основною причиною збільшення виробництва зернових і зернобобових культур в 2023 році були сприятливі погодні умови навесні минулого року (за квітень-травень 2023 року випало опадів у 2-2,5 разу більше за норму).

Виробництво ріпаку у підприємствах

	Обсяг виробництва (валовий збір), тонн		Урожайність, з 1 га зібраної площі, ц	
	2022 рік	2023 рік	2022 рік	2023 рік
	Болградський район	30717,52	62738,44	16,7

Обсяг виробництва ріпаку за 2023 рік по Болградському району склав 62738,44тонн, темп росту до 2022 року склав 204,2%; врожайність ріпаку склала 21,2 ц/га, що на 26,9% більше ніж за 2022 рік. Основною причиною збільшення виробництва ріпаку в 2023 році є сприятливі погодні умови навесні поточного року (за квітень-травень 2023 року випало опадів у 2-2,5 разу більше за норму).

Виробництво соняшнику у підприємствах

	Обсяг виробництва (валовий збір), тонн		Урожайність, з 1 га зібраної площі, ц	
	2022 рік	2023 рік	2022 рік	2023 рік
	Болградський район	64008,87	51934,34	11,6

Обсяг виробництва соняшнику за 2023 рік склав 51934,34 тонн, темп росту до 2022 року склав 81,1%, врожайність склала 15,8 ц/га, що на 36,2% більше ніж за 2022 рік. Зменшення обсягів виробництва соняшнику відбулось за рахунок зменшення площ під збирання даної культури.

Обсяг виробництва (валовий збір) винограду у підприємствах

	Обсяг виробництва (валовий збір), тонн		Урожайність, з 1 га зібраної площі, ц	
	2022 рік	2023 рік	2022 рік	2023 рік
	Болградський район	20974,04	23035,0	37,9

Обсяг виробництва винограду за 2023 рік склав 23035,0 тонн, темп росту до 2022 року склав 109,8%, врожайність склала 41,6 ц/га, що на 9,8% більше ніж за 2022 рік.

Тваринництво

Виробництво продукції тваринництва у підприємствах

	Жива маса сільськогосподарських тварин, реалізованих на забій, тонн		Обсяг виробництва (валовий надій) молока, тонн		Кількість одержаних яєць від птиці свійської, тис.шт	
	2022 рік	Очікуване 2023 рік	2022 рік	Очікуване 2023 рік	2022 рік	Очікуване 2023 рік
Болградський район	7813,6	8045,0	2279,4	2800,0	438,1	к

Обсяг виробництва м'яса за 2023 рік по району очікується на рівні 8045,0 тонн, темп росту до 2022 року складає 103,0%.

Обсяг виробництва молока за 2023 рік склав очікується на рівні 2800,0 тонн, темп росту до 2022 року складає 122,8%.

Кількість сільськогосподарських тварин у підприємствах на 1 січня 2023 року

	Велика рогата худоба, голів		Свині, голів	Вівці та кози, голів	Птиця свійська, тис. голів
	усього	у тому числі корови			
Болградський район	952	480	54256	10860	30,358

Кількість сільськогосподарських тварин у підприємствах станом на 01 січня 2023 року по Болградському району складає: велика рогата худоба 952 голови (темп росту – 102,4%), в тому числі корів 480 голів (темп росту – 94,1%), свиней 54256 голів (темп росту – 106,2%), вівці та кози 10860 голів (темп росту – 95,7%), птиця свійська 30,538 тис. голів (темп росту – 97,9%).

2.4. Капітальні інвестиції

Важливу роль в економіці району має залучення капітальних інвестицій, переоснащення основних засобів виробництва, закупівля машин та обладнання.

Капітальні інвестиції

(у фактичних цінах, тис.грн)

	2022 рік	9 місяців 2023 року	2023 рік (очікуваний показник)
Болградський район	296067	151848	200000

Згідно зі статистичними даними, обсяг капітальних інвестицій по Болградському району за 2022 рік склав 296067 тис. грн., за 9 місяців 2023 року обсяг капітальних інвестицій склав 151848 тис. грн, очікується, що за 2023 рік обсяг капітальних інвестицій складе 200000 тис. грн. В 2023 році спостерігається тенденція зменшення обсягу капітальних інвестицій, одна з основних причин воєнна агресія з боку Російської Федерації, відсутність фінансування державної програми відшкодування 25% вартості вітчизняної сільськогосподарської техніки, тому сільгоспідприємства в значній мірі менше вкладали кошти в переоснащення основних засобів виробництва, закупівлю машин та обладнання.

2.5. Ринок праці

Ринок праці по Болградському району характеризується наступними показниками:

<i>Назва показників</i>	<i>Одиниця виміру</i>	<i>2022 рік факт</i>	<i>2023 рік факт</i>
Витрати Державного фонду сприяння зайнятості по району,	тис. грн.	70331,1	13941,1
- в тому числі витрати на допомогу з безробіття	тис. грн.	69253,5	9040,3
Кількість осіб, які отримали статус безробітного	осіб	4481	2781
- в тому числі внутрішньо переміщених осіб	осіб	113	93
Кількість зареєстрованих безробітних, які передбачається:	осіб	1830	1035
- працевлаштувати;			
- направити на професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації;	осіб	229	55
- направити на громадські роботи	осіб	493	58
- направити на суспільно корисні роботи	осіб	0	491
Очікувана кількість безробітних на кінець звітного періоду	осіб	1213	859

Кількість зареєстрованих безробітних по Болградському району за 2023 рік склала 2781 осіб, що на 37,9% менше ніж в 2022 році; кількість безробітних, які працевлаштовані, склала 1035 осіб, що на 43,4% менше ніж в 2022 році; кількість безробітних на кінець 2023 року склала 859 осіб, що на 29,2% менше ніж в 2022 році

2.6. Соціальний захист населення

Станом на 01.01.2024 кількість одержувачів усіх видів державних соціальних допомог по Болградському району становить 4049 сімей. Сума призначених та виплачених за 12 місяців 2023 року державних допомог становить 318214,9 тис. грн., заборгованості по виплатах немає.

З початку 2023 року 1918 внутрішньо переміщеним особам нараховане та виплачено 60536,0 тис. грн. допомоги на проживання.

Кількість отримувачів допомоги на дітей, які виховуються в багатодітних сім'ях становить 1296 сімей. Протягом 2023 року зазначена допомога профінансована на суму 32143,3 тис. грн.

Грошова допомога при народженні дитини «пакунок малюка» призначена 482 особам, сума нарахованої та виплаченої допомоги складає 3285,3 тис.грн.

З початку року відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною до трьох років «муніципальна няня» перераховано 2 особам у сумі 8,4 тис. грн.

Протягом 2023 року призначено державну соціальну допомогу 851 малозабезпеченій сім'ї у сумі – 52245,1 тис. грн.; державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю отримали 1799 осіб на загальну суму – 63819,4 тис.грн.; державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю нараховане 1451 особам на суму 31488,3 тис.грн.; соціальну допомогу на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошове забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам 6 сімей, компенсаційну виплату особі, яка здійснює догляд за особою з інвалідністю I групи або особою, яка досягла 80 років отримало 138 осіб; також призначена державна соціальна допомога та грошове забезпечення на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя 1 особі, тимчасова допомога дітям -71 отримувачам.

Протягом 2023 року, забезпечено реабілітаційними заходами 27 дітей з інвалідністю на загальну суму 458,0 тис. грн., шляхом укладання двохсторонніх договорів між керівником реабілітаційного центру та начальником управління. Договори формувалися спеціалістами управління у Централізованому банку даних осіб з інвалідністю.

На обліку в Болградському районі перебуває 1399 учасників бойових дій, в тому числі: 687 учасника АТО/ООС та російсько-української війни; 441 особа з інвалідністю внаслідок війни; 72 учасника війни, а також 201 особа-члени сімей загиблих, яким встановлено статус згідно із Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

На обліку для санаторно-курортного лікування перебувають особи з інвалідністю внаслідок війни та учасники бойових дій – 37 осіб; особи з інвалідністю внаслідок війни та учасники бойових дій, які приймали участь у проведенні антитерористичної операції - 31 особа; особи з інвалідністю від загального захворювання та з дитинства – 358 осіб; особи з інвалідністю з наслідками травм і захворюваннями хребта та спинного мозку – 5 осіб; постраждали особи внаслідок Чорнобильської катастрофи 1 категорії – 6 осіб.

Фінансування соціальних фондів за 2023 рік

Назва показників соціальних фондів	Фактичні показники, за 2023 рік, тис.грн.
Допомога при народженні дитини	30653,1
Допомога по вагітності та пологам	1185,9
Допомога при усиновленні	124,7
Допомога при опіці та піклувальникам	10676,4
Допомога одинокій матері	6021,3
Допомога малозабезпеченій родині	52245,0
Допомога особам з інвалідністю з дитинства	63819,4
Допомога особам, які не мають права на пенсію	31488,7
Допомога на догляд за психічно хворими	16239,6
Допомога багатодітним родинам	32143,2
Допомога на догляд за дітьми-сиротами	5659,1
Допомога «муніципальна няня»	8,4
Допомога на догляд за хворою дитиною	557,9
Допомога патронатному вихователю	599,2
Допомога на осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території України (сім'я)	60536,0

З початку року одноразову соціальну допомогу на поховання отримали - 14 осіб.

Кількість внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку – 2037 осіб, з них кількість утримувачів допомоги з державного бюджету -1365 сімей.

Пенсійне забезпечення населення

Разом по Арцизькому, Болградському, Тарутинському підрозділу Головного управління Пенсійного фонду України в Одеської області станом на 20.12.2023 року кількість цивільних пенсіонерів становить – 35638 осіб, з них отримують пенсію за віком 25303 особи.

Середній розмір пенсій всіх цивільних пенсіонерів – 3576,58 грн, середній розмір пенсії за віком – 3729,31 грн.

По пенсіях, які призначені відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» звітність формується на обласному рівні.

**ПОКАЗНИКИ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ
(по Болградському району) станом на 20.12.2023 року**

Назва показників	Арцизький підрозділ, кількість осіб	Болградський підрозділ, кількість осіб
Кількість пенсіонерів, які отримають щомісячну пенсію до 2000 грн включно	265	76
Кількість пенсіонерів, які отримають щомісячну пенсію від 2001 до 3000 грн	8171	7848
Кількість пенсіонерів, які отримають щомісячну пенсію від 3001 до 5000 грн	8754	7121
Кількість пенсіонерів, які отримають щомісячну пенсію від 5001 грн до 10000 грн	1676	1229
Кількість призначених нових пенсій	717	648

Доходи населення

**Середньооблікова кількість штатних працівників
та середньомісячна номінальна заробітна плата**

Район	Середньооблікова кількість штатних працівників		Середньомісячна заробітна плата штатних працівників, грн	
	2022 р.	2023 р.	2022 р.	2023 р.
Болградський район	13145	13806	9829	10161

Середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників за 2023 рік склала по району 10161 грн та у порівнянні з 2022 роком зросла на 3,4%.

**2.7. Житлово-комунальна та дорожньо-транспортна інфраструктура
Водопровідно-каналізаційне господарство**

Забезпечення громадян якісною питною водою є одним з пріоритетних завдань соціально-економічної політики. Водопостачання населення Болградського району здійснюється як з поверхневих так і з підземних джерел. Поверхневим джерелом є озеро Ялпуг, з якого забезпечується водою м. Болград. Інші населені пункти користуються водою з підземних джерел (108 свердловин). Підземними водними ресурсами район забезпечено недостатньо, розміщені вони вкрай нерівномірно, що зумовлено особливостями географічного розташування.

Централізованим водопостачанням забезпечено 57 населених пунктів району (63% населення). Послуги централізованого водопостачання надають 20 комунальних підприємств. Мешканці інших населених пунктів користуються привозною водою та шахтними колодязями.

Загальна протяжність водопровідних мереж району становить 751,05 км, з яких 37% перебуває у руйнівному та аварійному стані.

Централізованим водовідведенням забезпечено 3 населених пункта району (м. Арциз, м. Болград, смт. Тарутине). Протяжність каналізаційних мереж становить 41,6 км, з яких 55% зношених та аварійних.

Кількість водопровідних насосних станцій -7, каналізаційних - 6, водопровідних очисних споруд -1 (м. Болград).

Якість питної води також значною мірою залежить від стану водопровідно-каналізаційного господарства. Значна частина водопровідно-каналізаційних споруд району відпрацювали нормативний строк експлуатації, що призводить до підвищення витрат електроенергії та збільшення вартості перекачування води і стоків. Як приклад, водовідведення міста Арциз здійснюється без належної очистки в річку Чага. Для здійснення очистки необхідна реконструкція каналізаційних очисних споруд міста орієнтовною проектною вартістю 80 млн грн.

З метою розвитку систем водопостачання та водовідведення в Болградському районі протягом 2023 року проведено наступні заходи:

- встановлені 9 систем доочищення води (бюветів): в Арцизької територіальній громаді – 6 од. (м. Арциз, с. Главані, с. Нова Іванівка, с. Делень, с. Задунаївка, с. Холмське); в Болградській територіальній громаді – 2 од. (м. Болград (ЦРЛ), с. Залізничне); в Тарутинській територіальній громаді – 1 од. у с.Виноградівка. В с. Теплиця в липні 2023 року пробурена артезіанська свердловина для забезпечення населення питною водою.

В 2023 році на розвиток водопостачання та водовідведення направлено:

- Арцизька міська рада: розробка проекту «Реконструкція очисних каналізаційних споруд повної біологічної очистки м. Арциз – 1300,6 тис. грн; придбання занюравальних двигунів та допоміжних матеріалів до них – 624,4 тис. грн; придбання каналізаційних кришок з люками та інші допоміжні матеріали для встановлення бюветів с. Главані, с. Ново Іванівка, с. Делень, с. Задунаївка, с. Холмське – 391,5 тис. грн; придбання труби для заміни в артсвердловинах та інших допоміжних матеріалів в с. Виноградівка та с. Плоцьк – 614,5 тис. грн; придбання труб та резервуару для заміни башти Рожановського в с. Кам'янське – 192,1 тис. грн.

- Болградська міська рада: придбання електрообладнання та поточний ремонт обладнання, придбання запірної арматури для ВНС-1 – 296,7 тис. грн; виготовлення проектно-кошторисної документації на водоочисні споруди, ВНС-II, - 1530,9 тис. грн; придбання насосів ВНС-III – 107,6 тис. грн; реконструкція та поточний ремонт аварійних ділянок чинного водопроводу міських мереж – 256,9 тис. грн; виготовлення проектно-кошторисної документації, проведення експертизи, ремонт колодязів, на каналізаційні мережі, КНС-1, КНС-2, КНС-3 на суму 323,2 тис. грн.

- Бородінська селищна рада: реконструкція водопровідної мережі с. Лісне – 142,0 тис. грн; реконструкція водопровідної мережі с. Височанка, с. Ганнівка – 94,4 тис. грн; реконструкція водопровідної мережі с. Євгенівка – 150,0 тис. грн; придбання електрообладнання (насоси) – 168,0 тис. грн.

- Криничненська сільська рада: утримання в належному стані артскважина №1 та артскважина №2 (бювети с. Криничне) – 30,5 тис. грн.;

- Тарутинська селищна рада: очистка резервуарів накопичення питної води (смт. Березине) – 85,4 тис. грн; заміна водопровідних мереж (смт. Серпневе) – 272,4 тис. грн.

Дорожньо-транспортне господарство

Район з'єднаний з обласним центром та іншими містами і селами розгалуженою мережею автомобільних шляхів у кількості 68 автодоріг загального користування протяжністю 925,2 км, в тому числі: 7 доріг загального користування державного значення протяжністю 320,2 км та 61 дорога загального користування місцевого значення протяжністю 605,0 км.

Основні проекти, які реалізовані: ДП «Служба місцевих доріг» освоєно 18,4 млн. грн з дорожнього фонду на поточний ремонт доріг, а саме: фрезерування та ямковий ремонт доріг О160707 на ділянці Олександрівка – Городнє, С160702 Нові Трояни – Дмитрівка, С160709 Нові

Трояни-Городне - 8,4 млн. грн та ділянки дороги О160708 Виноградівка-Котловина-Нагірне-Орлівка-/М-15/, 3+700 км – 4+530 км – 10,0 млн. грн.

За рахунок обласного бюджету завершено поточний ремонт доріг: С162303 ділянка Ярове-Рівне-Лужанка км 1+750 – км 11+750; О160709 ділянка Кубей–Калчева - Василівка км 7+000 – км 16+930; О160708 ділянка Болград - Виноградівка – Владичень км 0+000 – км 17+200. Загальна вартість робіт складає 50,0 млн.грн.

На поточний та капітальний ремонт вулиць і доріг комунальної власності за рахунок коштів місцевих бюджетів в 2023 році направлено 28662,6 тис. грн, в тому числі:

- Арцизька міська рада – 7270,7 тис. грн;
- Болградська міська рада - 17045,4 тис. грн;
- Бородінська селищна рада – 427,3 тис. грн;
- Криничненська сільська рада – 19,2 тис. грн;
- Тарутинська селищна рада – 3900,0 тис. грн.

Управління побутовими відходами

На території Болградського району система роздільного збору твердих побутових відходів в повному обсязі не впроваджена. Розпочато роздільне збирання у Болградській міській раді. Сміттесортувальні, сміттєпереробні та сміттєспалювальні станції (заводи, комплекси) відсутні. Наразі Арцизькою міською радою підписаний Меморандум про співпрацю та партнерство між Одеською обласною військовою адміністрацією, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів, відповідно до якого на території Арцизької громади Болградського району буде збудовано модуль для перероблення відходів, що з часом дозволить відмовитися від звичного складування сміття на звалищах.

Станом на 01.01.2024 на території району:

- затверджено/оновлено Правила благоустрою територій населених пунктів, відповідно до наказу Мінрегіону України від 27.11.2017 №310 «Про затвердження Типових правил благоустрою території населеного пункту» в громадах;
- утворено/оновлено інспекції з благоустрою або визначені відповідальні інспектори/уповноважені особи для перевірки дотримання правил благоустрою.

На території району наявні 69 місць видалення відходів (далі - МВВ), які паспортизовані, але потребують оновлення паспортів у зв'язку зі змінами в адміністративно-територіальному устрої та реальному стані.

Послуги з управління побутовими відходами у Болградському районі надають 12 комунальних підприємств, які охоплюють 46 населених пунктів району. Збирання та вивезення побутових відходів в населених пунктах, які не охоплені послугами комунальних підприємств здійснюється щотижнево, шляхом залучення неспеціалізованої техніки, а також транспортом самих мешканців.

Через неналежну систему поводження з твердими побутовими відходами, як правило, в сільських населених пунктах мешканцями періодично створюються несанкціоновані сміттєзвалища.

Кількість стихійних сміттєзвалищ в районі залежить від пори року. Органи місцевого самоврядування постійно проводять заходи щодо ліквідації стихійних звалищ відходів. Проводиться роз'яснювальна робота з мешканцями населених пунктів району та висвітлення у місцевих засобах масової інформації заходів щодо поліпшення санітарного стану і благоустрою населених пунктів району.

Протягом 2023 року громадами району виявлено 163 несанкціонованих сміттєзвалища, ліквідовано 135. Робота з виявлення та ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ продовжується.

2.8. Надання адміністративних послуг та цифровізація

У 2023 році у Болградському районі завершена побудова мережі центрів надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП), які створені в кожній територіальній громаді.

Функціонують 10 ЦНАП та 30 віддалених робочих місць (далі - ВРМ). Адміністративні послуги також надаються старостами 8-ми старостинських округів двох громад, де не створені ВРМ.

За 9 місяців 2023 року спеціалістами ЦНАП та старостами Болградського району надано 52539 адміністративних послуг. За надання послуг, з яких стягується адміністративний збір, до місцевих бюджетів територіальних громад району надійшло коштів у сумі 3 млн. 970 тис. грн.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 11.08.2021 № 864 «Питання організації моніторингу якості надання адміністративних послуг» проводяться заходи щодо підключення ЦНАП до електронних інформаційних систем. До системи моніторингу якості надання адміністративних послуг підключено 9 ЦНАП та забезпечено безперебійну передачу даних до неї. Усі центри надання адміністративних послуг відключені до ЄІССС (єдина інформаційна система соціальної сфери), до ЄДЕССБ (єдина державна електронна система у сфері будівництва).

У рамках проекту «Інтернет-субвенція» до широкосмугового інтернету підключено 70 об'єктів соціальної інфраструктури (закладів освіти, охорони здоров'я, бібліотек, ЦНАП, будинків культури, сільських клубів тощо) у 24-х населених пунктах Болградського району. Станом на 01.10.2023 фіксованим широкосмуговим доступом до Інтернету зі швидкістю не менше 100 Мбіт/с забезпечено 366 об'єктів соціальної інфраструктури в 69 населених пунктах району.

До системи електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОБВ) підключені всі 10 громад району.

Відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 29.09.2021 № 977/од-2021 впроваджено систему електронного документообігу «АСКОД» з використанням електронного підпису в Болградській районній державній (військовій) адміністрації та її структурних підрозділах (в системі працює 68 користувачів).

Продовжено роботи щодо забезпечення відкритості органів влади та розміщення інформації про їх діяльність на офіційних вебресурсах в Інтернеті, надання інформаційних послуг загального призначення.

2.9. Державна система захисту прав дітей

За 2023 рік, з метою функціонування цілісної системи захисту прав дітей, створення умов для їхнього виховання та всебічного розвитку, службами у справах дітей проведено низку заходів.

Протягом 2023 року проведено 235 цільових профілактичних рейдів «Діти вулиці», «Вокзал». Обстежено 510 сімей, виявлено 30 дітей, яким надано статус дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з них влаштовано:

- під опіку – 16 дітей;
- в Будинок дитини – 2 дитини;
- в центр соціально – психологічної реабілітації – 8 дітей;
- в сім'ю родичів – 1 дитина;
- довлаштовано в дитячий будинок сімейного типу (далі – ДБСТ) – 3 дітей.

На первинному обліку територіальних громад Болградського району перебуває 271 дитина, з них:

- під опікою - 163 дитини;
- в прийомних сім'ях – 31 дитина;
- в ДБСТ – 40 дітей.

Сімейними формами виховання охоплені 86% дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Протягом 2023 року у Болградському районі створено:

- 2 прийомні сім'ї в які влаштовано – 4 дитини;
- 1 ДБСТ на базі прийомної сім'ї – влаштовано 3 дітей;

- довлаштовано в ДБСТ – 3 дитини;
- 20 опікунських сімей, в які влаштовано - 30 дітей.

В цілому, на території Болградського району, на кінець цього року, функціонує:

- 5 ДБСТ (Арцизька м/р - 2, Болградська м/р – 1, Болградська РДА –2) у яких виховується 40 дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- 23 прийомні сім'ї - 43 дитини;
- 116 опікунських сімей - 142 дитини.

2.10. Міжнародна діяльність

Станом на 01.01.2024 року по Болградській міській раді дійсні наступні договори про дружбу, співпрацю та співробітництво, а саме:

Суб'єкти міжнародних партнерів Болградської міської ради Одеської області

<i>Назва угоди</i>	<i>Дата підписання угоди</i>	<i>Назва адміністративно-територіальної одиниці суб'єкта транскордонного співробітництва</i>	<i>Найменування суб'єкта транскордонного співробітництва України</i>	<i>Назва держави іноземного суб'єкта транскордонного співробітництва</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Договір про дружбу і співпрацю	02.08.2009	Община ТУНДЖА	Місто БОЛГРАД	Болгарія
Договір про встановлення побратимських стосунків	13.09.2014	Прімарія муніципії м. Комрат	Болградська міська рада	Молдова
Договір про співробітництво	20.09.2014	Община Каспичан Область Шумен	Болградська міська рада	Болгарія
Договір про співробітництво	30.05.2018	Община Генерал Тошево	Болградська міська рада	Болгарія

Болградська міська рада у 2023 році отримала:

- міжнародну технічну допомогу за проектом USAID «Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування» «ГОВЕРЛА» та оприбутковано:

картриджи Pantum TL- 420X для Pantum M700DN (3000 стор) у кількості 4 од. на суму 6,144 тис.грн.; 8 катриджей Pantum ориг. TL-420H для Pantum M7100DN (3000) на суму 12,287 тис.грн.;

бензин А-95 в сумі 171,92 тис.грн.;

екскаватор – навантажувач 4x4 з комплектом додаткового обладнання: комбінований ківш, індустріальні вила, снігоочисник, траншейний ківш на суму 3096,6 тис. грн.

- міжнародну технічну допомогу в рамках проекту USAID «ГОВЕРЛА» на підставі рішення виконкому Болградської міської ради від 03.05.2023 р. № 132 «Про прийняття безоплатної технічної допомоги на баланс Болградської міської ради, щодо Проекту USAID «Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування» («ГОВЕРЛА») та передачі на баланс до відділу освіти Болградської міської ради» у вигляді трьох дизельних генераторів GUCBIR із максимальною потужністю 60 кВт у сумі 1 331,828 тис.грн.

- гуманітарна, благодійна та технічна допомога за Програмою розвитку ООН у вигляді портативних джерел живлення на суму 87,065 тис.грн.;
- від Міжнародної неурядової організації International Blue Crescent Relief and Development Foundation, Республіка Туреччина оприбутковано комплекти постільної білизни (наволочка, простирадло, підковдра) у кількості 60 шт. на загальну суму 27,0 тис. грн., матрац дитячий у кількості 60 шт. на загальну суму 24,0 тис. грн.

У жовтні 2023 року до Арцизької міської територіальної громади здійснила візит німецька делегація на чолі з депутатами Бундестагу. Окрім того, серед гостей були керівники та представники благодійної організації Ermstal Hilft, представниця Міністерства культури Німеччини та директор гімназії.

Мета візиту – вивчення питання становища України під час воєнного стану, логістики, ВПО, ситуація на ринку праці та розвиток освіти в цей час.

У 2023 році Арцизька міська рада продовжила співпрацю з міжнародними донорами в рамках укладених у 2022 році меморандумів про співпрацю:

1. Угода про наміри між Арцизькою міською територіальною громадою та DAI Global LLC щодо проєкту USAID «Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування» («Говерла») від 18.08.2022, строком реалізації проєкту до 18.03.2026 року;

2. Меморандум про співпрацю між Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH та Арцизькою міською територіальною громадою в рамках проєкту «Програма ЄС Міцні регіони – Спеціальна програма підтримки України» від 21.12.2021, строком реалізації проєкту до 30.06.2025 року.

У 2023 році Арцизька міська рада отримала від Проєкту USAID «ГОВЕРЛА» технічну допомогу у вигляді товарно-матеріальних цінностей загальною вартістю 946,4 тис. грн..

Протягом 2023 року Арцизька громада отримала від міжнародного партнера GIZ технічну допомогу у вигляді товарно-матеріальних цінностей на загальну суму 860,9 тис. грн..

Окрім технічної допомоги Арцизька громада отримала від партнера допомогу у вигляді матеріалів для психо-соціального відновлення населення.

У 2023 році Комунальне підприємство «Водоканал» Арцизької міської ради продовжило співпрацю з міжнародним об'єднанням OxfamGB, уклавши меморандум про взаєморозуміння від 01.04.2023р. В рамках меморандуму КП «Водоканал» отримало товарно-матеріальні цінності на суму 303,8 тис. грн..

2.11. Гуманітарна сфера

Розвиток галузі освіти

Станом на кінець 2023 року в районі функціонують 153 закладів освіти, з них:

- 65 закладів дошкільної освіти, кількість вихованців – 2 857;

- 78 закладів загальної середньої освіти (66 суб'єктів, 12 філій), кількість учнів – 13 405;

Харчування

Основна мета виконання програми харчування - це створення умов для збереження здоров'я дітей, підвищення рівня організації харчування, забезпечення школярів та вихованців ЗДО безкоштовним, раціональним і якісним харчуванням.

У закладах освіти Болградського району використовується модель харчування – «базова кухня».

В 2023 році створенні умови для повноцінного харчування дітей:

- забезпечено безкоштовне харчування всіх учнів початкової школи та пільгових категорії учнів;

- відповідальними особами територіальних громад району здійснювався постійний моніторинг охоплення учнів гарячим харчуванням, їх задоволеності харчуванням у закладах освіти;

- працівники харчоблоків пройшли онлайн курси на платформі Prometheus. Базовий курс: «Практичні аспекти виконання закладами освіти вимог харчового законодавства», поглиблений курс: «Впровадження у харчоблоках закладів освіти процедур, заснованих на принципах НАССР»;

- розроблені Комплексні програми розвитку освіти на 2021-2025 роки, в яких є розділ «Здорове харчування»;

- за рахунок допомоги від ЮНІСЕФ в деяких закладах освіти оновлено меблі харчоблоків;

- впроваджується програма шкільного харчування Всесвітньої продовольчої програми ООН, метою якої є надання грошової допомоги для організації гарячого харчування учнів 1-4 класів.

Умови безпеки та житодіяльності учасників освітнього процесу, укриття (захисні споруди)

Станом на 04.12.2023 діють та визнані готовими до використання 132 захисні споруди:

- 54 в закладах дошкільної освіти;

- 78 в закладах загальної середньої освіти.

Кількість власних захисних споруд закладів освіти - 55, з них ПРУ - 4, розраховано на - 8688 учасників освітнього процесу. Площа захисної споруди закладів освіти – 10251,66 м².

Кількість захисних споруд, що знаходиться поблизу закладів освіти – 19, розраховано на - 3145 учасників освітнього процесу. Площа захисної споруди розташовані поблизу – 3831,3 м².

Кількість об'єктів захисних споруд цивільного захисту, за якими протягом 2023 року здійснювалося: будівництво, нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний, поточний ремонт - 37 об'єктів, сума коштів, за яку здійснено будівництво - 11 682 928 грн.

Засоби охорони в закладах загальної середньої та дошкільної освіти:

- кнопки виклику 116 одиниць;

- відеоспостереження -109 одиниць;

- пожежна сигналізація - 19 одиниць;

- охоронна сигналізація - 14 одиниць.

Опалення. Станом на 01.12.2023 наявність генераторів

а) в закладах загальної середньої освіти 93 одиниці:

- потреба палива - 31 898 (л);

- запас палива – 5098 (л);

- витрата палива - 197,685 (л)

б) в закладах дошкільної освіти 24 одиниці:

- потреба палива - 4 910 (л);

- запас палива – 505 (л);

- витрата палива – 530 (л/ за 1 годину)

Програма «Шкільний автобус». Загальна кількість автобусів в районі – 28 одиниць, в тому числі:

- в освітньому процесі задіяно - 16;

- вилучено для потреб ЗСУ – 12.

Загальна потреба в автобусах 31 одиниця.

В 2023 році:

1. з метою створення оптимальної мережі закладів освіти, необхідних умов для надання якісної освіти в територіальних громадах рішеннями місцевих рад затверджені перспективні плани оптимізації мережі закладів освіти на 2023-2025 роки, створення опорних закладів, реорганізації та ліквідації закладів;

2. реорганізовано 3 заклади:

- Болградський заклад дошкільної освіти ясла-садок №7 «Сонечко» - приєднання до Болградського закладу дошкільної освіти ясла-садка №8 «Усмішка»;

- Владиченський заклад дошкільної освіти ясла-садок «Сонечко» - приєднання до Владиченського ліцею;
- Оксамитненський заклад дошкільної освіти ясла-садок «Тополенька» - приєднання до Оксамитненського ліцею імені І.І.Булгарова.

3. Розпорядженням голови начальника Болградської районної (військової) адміністрації від 04 липня 2022 року №127/А-2022 була утворена комісія з огляду будівель цивільного захисту та готовність закладів загальної середньої та дошкільної освіти до 2023-2024 навчального року.

Професійно-технічна освіта

На території Болградського району функціонують два заклади професійно-технічної освіти:

- Державний навчальний заклад «Арцизький професійний аграрний ліцей»;
- Державний навчальний заклад «Тарутинський професійний аграрний ліцей».

Позашкільна освіта

З метою розвитку творчих здібностей учнів, задоволення їх інтересів, організації дозвілля дітей та підлітків, зайнятості в позаурочний час в районі функціонує мережа позашкільних навчальних закладів.

У Болградському районі 7 позашкільних навчальних закладів: три центри дитячої та юнацької творчості, 3 музичні школи та 1 дитяча художня школа.

Щорічно проводиться Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура»).

Розпочато реалізацію Плану проведення спортивних та спортивно-масових заходів серед учнів та студентів на 2023/2024 навчальний рік «Пліч-о-пліч зі спортом».

Культура

В Болградському районі - 70 клубних закладів, з яких 50 – будинки культури та 20 сільських клубів.

Кількість документів бібліотечного фонду в сільських бібліотеках у 2022 році складала 34 102 од, з них російською мовою – 27 031 од, українською мовою – 5 821 од, мовою національних меншин – 1250 од. На початок 2023 року списано 7 545 російськомовної літератури.

Кількість документів бібліотечного фонду в публічних бібліотеках складає 53359 од, з них російською мовою – 41321 од, українською мовою - 12143 од, мовою національних меншин – 88 од.

На території села Мирнопілля Теплицької територіальної громади діє один приватний музей, власником якого є німецький громадянин, колишній переселенець Гельмут Кельм.

В селах Баннівка та Калчева Василівської громади оформлені приватні будинки як «болгарські хатинки» та використовуються, як музеї.

В 2023 році:

1. затверджено Програму розвитку культури Василівської сільської ради на 2021-2023 роки з загальним обсягом фінансування 18766,25 тис. грн;

2. затверджено перелік закладів культури базової мережі місцевого рівня Городненської сільської територіальної громади;

3. рішенням Криничненської сільської ради затверджена структура, загальна чисельність працівників закладів культури загальною кількістю 9 одиниць.

4. в Кубейській громаді створено Центр культури та дозвілля з кількістю штатних одиниць - 21,5;

5. затверджено Перелік закладів культури базової мережі місцевого рівня, до якого увійшли: будинок культури с. Кубей, будинок культури с. Оріхівка, будинок культури с. Виноградне, історико-краєзнавчий музей ім. Д.Д. Касапа, Кубейська публічна бібліотека з 2 філіями в селах Оріхівка та Виноградне;

6. в Бородінській селищній територіальній громаді затверджено перелік закладів культури базової мережі місцевого рівня Бородінської селищної територіальної громади;
7. в Павлівській громаді створено Центр культури та дозвілля, затверджено положення про Центр та структуру та штатну чисельність Центру в кількості 17 осіб.

Розвиток спорту

На території району діють 5 спортивних закладів:

1. Арцизька дитячо-юнацька спортивна школа Арцизької міської ради;
2. Дитячо-юнацька спортивна школа Бородінської селищної ради;
3. Тарутинська дитячо-юнацька спортивна школа Тарутинської селищної ради;
4. Дитяча юнацька спортивна школа Городненської сільської ради;
5. Комунальний заклад «Центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»

Болградської міської ради.

В 2023 в громадах району реалізовано проєкт «Активні парки-локації здорової України»:

- 19 локацій;
- 8 працюючих координаторів;
- 82 заходи проведених в рамках соціального проєкту;
- задіяно 17028 осіб активного населення, з них 849 внутрішньо переміщені особи.
- затверджений річний обсяг субвенції - 715,422 тис грн; надійшло коштів субвенції у

2023 р. - 284,449 тис. грн; касові видатки субвенції у 2023 р. - 49,034 тис. грн.

Охорона здоров'я

Станом на кінець 2023 року в районі функціонують 8 закладів охорони здоров'я.

Комунальне некомерційне підприємство «Арцизька центральна опорна лікарня» Арцизької міської ради

Укладено договорів з НСЗУ 14 пакетів медичних послуг на суму 64 172,4 тис. грн. Лікарня на даний час розрахована на 170 ліжок.

Здійснився план входження ЦОЛ у спроможну мережу в якості Кластерної лікарні, в межах Одеського госпітального округу.

Із закінченням реконструкції відкрито відділення невідкладної допомоги – Emergency department, загальною площею у 1500 кв.м.

У 2023 році лікарня отримала за рахунок гуманітарної допомоги наркозну систему та діагностичну відеоендоскопічну систему «OLYMPUS», С-Арку для проведення операцій у травматологічному відділенні.

За підтримки Немецького товариства міжнародного співробітництва GIZ відкрили гінекологічний кабінет від ЮНІСЕФ на суму 300,0 тис.грн. Обладнана кімната для лікарського персоналу пологового відділення.

Придбано кондиціонери, матеріали для проведення ремонту в харчоблоку, вхідні двері для реабілітаційного відділення, професійна пральна машина, центрифуги для відділення переливання крові, розроблена проектно-кошторисна документація реабілітаційного відділення, вертикальна платформа для інвалідів, операційний стіл та безтіньової лампи для травматологічного відділення, рефрактометр для офтальмологічного кабінету, харчовий котел для харчоблоку.

Був проведений капітальний ремонт покрівлі 5-ти поверхового лікувального корпусу.

Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Арцизької міської ради.

Кількість декларацій на кінець грудня 2023 року – 27543.

Протягом 2023 року було використано 1 559,1 тис. грн. на капітальні інвестиції, а саме:

- Арцизька ТГ: закуплено гематологічний та сечовий аналізатори для Холмської АЗПСМ – 301 000,0 грн., електрокардіограф для Віноградівської ЗПСМ – 51 680,00 грн, зроблено капітальний ремонт даху з утепленням Задунаївської ЗПСМ - 679 428,22 грн.;
- Павлівська ТГ: зроблено капітальний ремонт ФАПУ с. Долинівка на суму 501 965 грн, закуплено комплект комп'ютерної техніки зі складовими для ФАПУ с. Павлівка – 25 000,00 грн.

**Комунальне некомерційне підприємство «Болградська центральна районна лікарня»
Болградської міської ради**

Укладено договори з НСЗУ 18 пакетів медичних послуг на суму 68 279,4 тис. грн.

Лікарня на даний час розрахована на 180 ліжок + 8 ліжок інтенсивної терапії.

У 2023 році отримано 6 апаратів штучної вентиляції легень (ШВЛ) високого класу, в тому числі 2 - від Департаменту охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації. Протягом 2023 року від благодійної організації International Medical Corps отримано благодійну допомогу у вигляді лікарських засобів, виробів медичного призначення та основних засобів (у тому числі дизельний генератор потужністю 107 кВт/год). Також, за рахунок коштів місцевого бюджету для лікарні придбано електроміограф та автоматичні зовнішні дефібрилятори, кольпоскоп, електрохірургічна система, офтальмологічне обладнання (автоматичний рефрактометр, автоматичний периметр, фундус-камера), діагностувальний спірометр, система для ЛОР огляду/терапевтичних процедур (на умовах співфінансування), меблі та обладнання для харчоблоку, медичне обладнання для фізіотерапії та реабілітації (апарат лазерної терапії, інтелектуальна система для моторизованої терапії для реабілітації нижніх та верхніх кінцівок, апарат для електротерапії, апарат для пресотерапії, апарат ультразвукової терапії, ртутно-кварцовий опромінювач, апарат для УВЧ-терапії, апарат лікувальний імпульсним магнітним полем), встановлено систему відеоспостереження, проведено капітальний ремонт укриття та приміщення для встановлення апаратів комп'ютерної томографії та маммографії, виготовлено проектно-кошторисну документацію для проведення капітальних ремонтів ряду приміщень, у тому числі для облаштування реабілітаційного центру, для забезпечення енергоефективності лікарні, а також капітального ремонту приміщень неврологічного відділення та частини консультативно-діагностичного поліклінічного відділення, виготовлено проектну документацію на будівництво твердопаливної котельні.

Комунальне некомерційне підприємство «Болградський районний центр первинної медико-санітарної допомоги Болградської міської ради.

Кількість декларацій кінець грудня 2023 року – 43955.

У 2023 році за кошти міського бюджету Болградської ТГ закуплено та встановлено аналізатори крові, 2 апарати ЕКГ.

За кошти Міжнародного медичного корпусу зроблено поточний ремонт 6 кабінетів ЦПМСД м. Болград, отримано 5 гемоглобінометрів та один апарат ЕКГ також 3 генератори.

В амбулаторії м. Болград. Городне, Кубей. Дмитрівка. Віноградівка отримано меблі для кабінетів- столи, стільці, шафи для одягу та документів, лавки для відвідувачів.

В медпункти с. Нові Трояни, Олександрівка, Віноградне, Орхівка, Голиця та Владичень отримано 6 генераторів від ГО «Міжнародні права людини та Державність», замінено покриття підлоги на новий лінолеум та встановили електричні обігрівачі в амбулаторії ЗПСМ с. Городне, також проведено ремонт коридору та кабінетів в амбулаторії с. Кубей. Закінчено поточний ремонт будівлі АЗПСМ с. Залізничне. Проведено ремонт покрівлі будівлі в м. Болград по вул. Інзовська 164 яка є пам'яткою архітектури.

За Програмою Президента України отримано новий автомобіль в амбулаторію с. Нові Трояни. Закуплено 4 аналізатори сечі в амбулаторії с. Голиця, Кальчево, Дмитрівка, Олександрівка. Таким чином вирішено проблему в усіх амбулаторіях ЦПМСД.

Від UNICEF отримано 3 холодильника та 1 морозильну камеру для зберігання вакцин.

Комунальне некомерційне підприємство «Тарутинська центральна лікарня» Тарутинської селищної ради.

Укладено договорів з НСЗУ 14 пакетів медичних послуг на суму 28 993,7 тис. грн. Лікарня на даний час розрахована на 170 ліжок.

У 2023 році отримано ліцензію на маммограф, який отримано гуманітарною допомогою, це дає можливість лікарні заключити договір з НСЗУ на пакет «маммографія» та обслуговувати пацієнтів.

Закуплена система очищення води та сучасний біохімічний аналізатор в клінічну лабораторію КНП «Тарутинська ЦЛ».

Розгорнуто окремо неврологічне відділення на 24 ліжко-місця, розгорнуто паліативне відділення на 20 ліжко-місць

Встановлено та підключено дизельний генератор на 200 кіловат для безперебійної роботи всієї лікарні на випадок відключень електроенергії.

У 2024 році розроблена програма «фінансова підтримка», в якій включені виплати для залучення молодих лікарів на суму 200 тис. грн.

Закуплено обладнання Резектоскоп, для проведення оперативних втручань та лікування урологічних захворювань.

Комунальне некомерційне підприємство «Тарутинський центр первинної медико-санітарної допомоги» Тарутинської селищної ради.

Кількість декларацій кінець грудня 2023 року – 17467.

На території Тарутинської громади діють 4 амбулаторія загальної практики сімейної медицини, 8 ФАПів та 3 ФП.

Фінансове забезпечення підприємства - це надходження коштів від НСЗУ та надходження з місцевого бюджету. Витрати підприємства від коштів НСЗУ за 2023 рік склали 13103,0 тис.грн.

Програми та заходи у сфері охорони здоров'я (Програма фінансової підтримки) за 2023 рік профінансовано на 5550,3 тис. грн.

Комунальне некомерційне підприємство «Бородінський центр первинної медико-санітарної допомоги»

Кількість декларацій кінець грудня 2023 року - 7 300.

В 2023 році на безоплатній основі надавалися послуги з вакцинації, невідкладної допомоги, телемедичного консультування, електрокардіографії, загальних клінічних аналізів (в наявності експрес-лабораторія). Було облаштовано новим сучасним обладнанням стоматологічний кабінет.

Комунальне некомерційне підприємство «Бородінська селищна лікарня».

Лікарня на даний час розрахована на 20 ліжок.

За 2023 рік укладено 46 пакетів медичних послуг с НСЗУ .

В 2023 році за допомогою міжнародних партнерів отримано карету швидкої допомоги для лікарні, апарат ШВЛ, дефібрилятор, 19 функціональних ліжок. Для потреб придбано апарат ультразвукової діагностики експертного класу вартістю 1620,00 тис. грн, радіографічна система DigiEye 280 в комплекті з робочою станцією та медичним принтером сухого друку вартістю 4098,00 тис. грн.

Розроблено проектну документацію капітального ремонту частини приміщень КНП «Бородінська селищна лікарня».

III. ЦІЛІ, ПРІОРИТЕТИ ТА ПРОГНОЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Сучасна економічна ситуація, рішучі реформи, які започатковані державою та урядом майже в усіх сферах життєдіяльності, вимагають об'єднання зусиль та спонукають на відповідні кроки з боку влади, підприємств та установ району, суб'єктів підприємницької діяльності та громадськості.

Найпріоритетнішим завданням соціально-економічного розвитку району є підтримка Сил оборони і безпеки, а також допомога ветеранам та членам їх сімей!

Задля здійснення реформ, які започатковані державою та урядом майже в усіх сферах життєдіяльності та подальшого розвитку району актуальні такі **цілі та завдання на 2024 рік:**

Розумне і відкрите управління:

- максимальне запровадження електронних послуг, електронного документообігу в органах влади та інноваційних моделей комунікації з громадськістю;
- сприяння розвитку територіальним громадам в частині розробки стратегій розвитку громад;
- інституційна допомога новоутвореним громадам.

Розвиток та розбудова транспортної інфраструктури:

- реконструкція та ремонт автомобільних шляхів;
- покращення транспортного сполучення, в тому числі транзитного міжнародного;
- підвищення обсягу та якості транспортних перевезень.

Розвиток туризму:

- збільшення культурних подій в районі;
- сприяння появі нових туристично-екскурсійних маршрутів;
- збільшення кількості туристів, що відвідають район та відповідне підвищення надходжень до бюджетів.

Конкурентоспроможні агровиробництво і агропереробка:

- підвищення ефективності використання меліоративних систем, відновлення ролі меліорованих земель у продовольчому та ресурсному забезпеченні району;
- перехід від переважно сировинного сільськогосподарського виробництва для створення готових продуктів з високою доданою вартістю (переробка);
- розширення використання інновацій в аграрному секторі.

Залучення інвестицій та розвиток бізнесу:

- збільшення обсягів залучених інвестицій;
- розширення інвестицій за участю в міжнародних проектах;
- розвиток малого та середнього бізнесу.

Гуманітарна сфера:

- проведення просвітницької роботи щодо недопущення розповсюдження гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2;
- створення ефективної системи надання меддопомоги в умовах воєнного часу;
- підвищення якості освіти та розвиток інновацій;
- збереження та популяризація пам'яток культури регіону.

Природокористування та безпека життєдіяльності людини:

- підвищення рівня безпеки на території району;
- охорона довкілля та збереження природного середовища, якості землі та оз.Ялпуг;
- проведення заходів по висадці лісових насаджень на площі не менш 120 га, та збереження лісосмуг;
- підвищення енергоефективності та використання відновлювальних джерел енергії;
- впровадження збору та нових технологій поводження з твердими побутовими відходами.

Зміцнення фінансового стану громад району:

- за рахунок розширення сфери підприємницької діяльності та її суб'єктів;
- повну та об'єктивну сплату податків та зборів економічними агентами;
- ефективне використання бюджетних та інших джерел фінансових ресурсів;
- зменшення податкової заборгованості в місцеві та державний бюджети.

Прогноз розвитку галузей економіки та соціальної сфери на 2024 рік

3.1. Фінансові ресурси

Пріоритетні напрями на 2024 рік:

- підвищення фінансової спроможності місцевих бюджетів в умовах впровадження бюджетної децентралізації;
- проведення раціональної та ефективної податково-бюджетної політики, дотримання фінансової дисципліни;
- підвищення рівня взаємодії з територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику та органів місцевого самоврядування щодо забезпечення збільшення надходжень до місцевих бюджетів;
- недопущення виникнення кредиторської та дебіторської заборгованості у бюджетній сфері.

Прогноз на 2024 рік

Показники місцевих бюджетів та прогнозні показники на 2024 рік по територіальним громадам

По бюджетах об'єднаних територіальних громад Болградського району на 2024 рік заплановано надходжень (без урахування трансфертів) 785 737,81 тис. грн., темп росту складає 89,3% або зменшення відповідно до 2023 року на 93 806,96 тис. грн.

В розрізі основних податків і зборів	Фактично надійшло за 2023 рік	Затверджено на 2024 рік	Відхилення до відповідного періоду минулого року	Темп росту
ПДФО	406 581,87	302 486,52	-104 095,35	74,4%
Плата за землю	198 139,26	199 327,54	1 188,28	100,6%
Єдиний податок	220 843,94	216 511,65	-4 332,29	98,0%
Акциз	18 924,12	20 093,99	1 169,87	106,2%
Нерухоме майно, відмінне від зем. ділянки	8 374,62	8 385,50	10,88	100,1%
Інші податкові та неподаткові надходження	26 680,95	38 932,61	12 251,66	145,9%
Всього:	879 544,76	785 737,81	-93 806,95	89,3%

- надходження по ПДФО заплановано на 2024 рік громадами Болградського району у сумі 302 486,52 тис. грн., відхилення до 2023 року – зменшення на 104 095,35 тис.грн, темп росту 74,4%.

Основний чинник зменшення надходжень по ПДФО у 2024 році порівняно до 2023 року у зв'язку із внесеними змінами до Бюджетного Кодексу України з 1 жовтня 2023 було вилучено з місцевих бюджетів Податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами.

Власні надходження:

- Плати за землю заплановано на 2024 рік у сумі 199 327,54 тис. грн відхилення до 2023 року – збільшення на 1 188,28 тис.грн, темп росту 100,6%;

- Єдиного податку заплановано на 2024 рік у сумі 216 511,65 грн., відхилення до 2023 року – зменшення на 4 332,29 тис.грн, темп росту 98,0%;

- Акцизного податку заплановано на 2024 рік у сумі 20 093,99 тис. грн відхилення до 2023 року – збільшення на 1 169,87 тис.грн, темп росту 106,2%;

- Плати за нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки заплановано на 2024 рік у сумі 8 385,50 тис.грн. відхилення до 2023 року – збільшення на 10,88 тис.грн, темп росту 100,1%;

- Інші податкові та неподаткові надходження заплановано на 2024 рік у сумі 38 932,61 тис.грн, відхилення до 2023 року – збільшення на 12 251,66 тис.грн, темп росту 145,9%.

Видатки на підтримку ЗСУ та заходи з територіальної оборони на 2024 рік по громадах Болградського району станом на 01.04.2024 року заплановані в сумі 16 285,9 тис. грн., що складає 2,1% від запланованих власних надходжень. За I квартал 2024 року видатки на підтримку ЗСУ та заходи з територіальної оборони по громадах району склали 2 613,8 тис. грн.

Не зважаючи на затверджені бюджети територіальними громадами на 2024 рік з метою збільшення власних надходжень дохідної частини бюджетів необхідно продовжити роботу щодо взаємодії з органами місцевого самоврядування та виявлення резервів з місцевих та загальнодержавних податків та зборів та збільшення темпу росту в порівнянні з 2023 роком.

3.2. Промисловість

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- забезпечення стабільного розвитку усіх видів промислової діяльності;

- модернізація та технологічне оновлення виробництва на основі впровадження сучасних енерго- та ресурсозберігаючих технологій;

- створення готових продуктів з високою часткою доданої вартості зі створенням нових робочих місць;

- підвищення якості та конкурентоспроможності продукції, освоєння нових інноваційних видів високотехнологічної продукції;

- диверсифікація ринків збуту.

Прогноз обсягу реалізації промислової продукції на 2024 рік

(тис. грн)

	2024 рік	Темп росту до очікуваного показника 2023 року
Болградський район	1540000,0	110,0%

Планується, що обсяг реалізації промислової продукції в Болградському районі в 2024 році складе 1 540 000,0 тис. грн, та зросте у порівнянні з очікуваним показником за 2023 рік на 10,0%.

Ключові кроки:

- модернізація виробництв на основі впровадження новітніх техніки та технологій за рахунок посилення інноваційної складової розвитку галузей промисловості;
- активізація роботи із залучення інвестицій з метою збільшення обсягів виробництва експортоорієнтованої продукції;
- сприяння приведення стандартів якості та технічних умов у відповідність до вимог і положень ЄС;
- стимуляція економічної діяльності шляхом подальшої реалізації програм: «Доступні кредити 5-7-9%», «ЄРобота», «ЄОселя», «Програми розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2021-2023 роки» (дію продовжено на 2024 рік);
- сприяння у відновленні (будівництві) ремонтно-відновлювальних підприємств та організацій.

3.3. Агропромисловий комплекс

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- поліпшення ресурсного забезпечення сільськогосподарського виробництва, поповнення парку зернозбиральної техніки;
- сприяння розвитку зрошувального землеробства та підвищення ефективності використання зрошувальних земель;
- застосування новітніх технологій вирощування сільськогосподарських культур та впровадження високопродуктивних сортів рослин;
- стабілізація та розвиток тваринницької галузі району;
- забезпечення розвитку інфраструктури аграрного ринку (обслуговуючих кооперативів, оптових ринків сільськогосподарської продукції);
- розвиток плодоовочівництва та переробної галузі району та розбудова мережі промислових холодильних фрукто- та овочесховищ;
- реалізація заходів Регіональної програми розвитку агропромислового комплексу Одеської області на 2019-2025 роки та програми розвитку агропромислового розвитку Болградського району на 2024-2025 роки;
- раціональне використання природних ресурсів, особливо земель сільськогосподарського призначення, удосконалення структури посівних площ та впровадження у виробництво елементів науково обґрунтованої системи землеробства передової техніки та технологій вирощування сільськогосподарських культур;
- сприяння оновленню матеріально-технічної бази сільгоспідприємств шляхом удосконалення заходів, що надаються при довгостроковому кредитуванні компенсації складної сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва за рахунок Державного бюджету та системи фінансового лізингу;
- організація і проведення інформаційних, дорадницьких та виставкових заходів в аграрній сфері;
- сприяння сталому розвитку малого та середнього бізнесу в аграрній сфері, фінансову підтримку малого бізнесу та малих аграрних підприємств;
- посилення співпраці з вищими навчальними та науковими закладами щодо підготовки фахівців в аграрному та переробному секторах;
- здійснення ефективного контролю за цільовим використанням земель;
- розширення площ під виробництвом органічної продукції в сільськогосподарських підприємствах району.

Прогнозні показники на 2024 рік

Виробництво зернових і зернобобових культур у підприємствах, в тому числі кукурудзи на зерно

	Обсяг виробництва (валовий збір), тонн	Урожайність, з 1 га зібраної площі, ц
Болградський район	2024 рік	2024 рік
	450000,0	38,8

Прогнозується, що обсяг виробництва зернових і зернобобових культур у підприємствах району в 2024 році складе 450000,0 тонн. Темп росту виробництва зернових і зернобобових культур в 2024 році до 2023 року складе 103,4%.

Виробництво ріпаку озимого у підприємствах

	Обсяг виробництва (валовий збір), тонн	Урожайність, з 1 га зібраної площі, ц
Болградський район	2024 рік	2024 рік
	38000,0	21,1

Прогнозується, що обсяг виробництва озимого ріпаку у підприємствах району в 2024 році складе 38000,0 тонн. Темп росту виробництва озимого ріпаку в 2024 році до 2023 року складе 60,6%.

Виробництво соняшнику у підприємствах

	Обсяг виробництва (валовий збір), тонн	Урожайність, з 1 га зібраної площі, ц
Болградський район	2024 рік	2024 рік
	60000,0	16,0

Прогнозується, що обсяг виробництва соняшника у підприємствах району в 2024 році складе 60000,0 тонн. Темп росту виробництва соняшника в 2024 році до 2023 року складе 115,7%.

Обсяг виробництва (валовий збір) винограду у підприємствах

	Обсяг виробництва (валовий збір), тонн	Урожайність, з 1 га зібраної площі, ц
Болградський район	2024 рік	2024 рік
	24000,0	43,3

Прогнозується, що обсяг виробництва винограду у підприємствах району в 2024 році складе 24000,0 тонн. Темп росту виробництва соняшника в 2024 році до 2023 року складе 104,2%.

Виробництво продукції тваринництва у підприємствах

	Жива маса сільськогосподарських тварин, реалізованих на забій, тонн	Обсяг виробництва (валовий надій) молока, тонн
Болградський район	2024 рік	2024 рік
	8200	2900

Прогнозується, що обсяг виробництва м'яса у підприємствах району в 2024 році складе 8200,0 тонн, темп росту виробництва м'яса в 2024 році до очікуваного в 2023 році складе 101,9%.

Прогнозується, що обсяг виробництва молока у підприємствах району в 2024 році складе 2900,0 тонн, темп росту виробництва молока в 2024 році до очікуваного в 2023 році складе 103,6%.

3.4. Капітальні інвестиції

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- залучення всіх можливих, в рамках чинного нормативно-правового поля, механізмів і інструментів сприяння процесу інвестування;
- розвиток інфраструктури підтримки інвестиційної діяльності;
- надання належної інформації потенційним інвесторам щодо об'єктів та площадок для інвестування;
- залучення інноваційних технологій у всіх галузях економіки району (в першу чергу в сільськогосподарському виробництві, промисловості, сфері послуг).

Прогноз на 2024 рік.

Планується, що обсяг капітальних інвестицій в 2024 році складе 230 000 тис. грн, що на 15,0% більше очікуваного показника в 2023 році. Збільшення обсягу капітальних інвестицій буде досягнуто за рахунок високих врожаїв ранніх зернових та зернобобових культур в 2024 році, наявності стійких ринків збуту та високого рівня цін та продукцію та товари, поліпшення інвестиційної привабливості району, розвитку торгівлі та туризму.

3.5. Ринок праці

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- розширення сфери застосування праці та стимулювання зацікавленості роботодавців у створенні нових робочих місць;
- підвищення професійного рівня та конкурентоспроможності економічно активного населення;
- забезпечення надання шукачам роботи своєчасних та якісних послуг, спрямованих на прискорення їх працевлаштування;
- залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт, які провадяться для виконання робіт, що мають оборонний характер, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру, що виникли в період воєнного стану;
- спрямування зусиль фахівців з профорієнтації на підвищення мотивації громадян до роботи, в тому числі осіб, які потребують додаткових державних гарантій щодо працевлаштування, а також осіб з обмеженими фізичними можливостями, які бажають працевлаштуватися за професіями актуальними на ринку праці з урахуванням їх особистих здібностей та схильностей;
- підтримка середовища для внутрішньо переміщених осіб, зокрема реалізація комплексу заходів, що стосуються адаптації до нового місця проживання, забезпечення базових потреб населення на належному рівні, продовольчої безпеки, працевлаштування, соціальної підтримки та створення сприятливих умов для повернення до своїх домівок;
- нарощування обсягів професійного навчання безробітних під конкретне замовлення роботодавців та за професіями, що передбачають в подальшому самозайнятість або підприємництво, особливо мешканців сільської місцевості з урахуванням обмежених можливостей працевлаштування на вільні та новостворені робочі місця на селі.

Прогноз показників ринку праці по Болградському району:

<i>Назва показників</i>	<i>Одиниця виміру</i>	<i>2024 рік прогноз</i>
Витрати Державного фонду сприяння зайнятості по району,	тис. грн.	16729,3
- в тому числі витрати на допомогу з безробіття	тис. грн.	10900,0

<i>Назва показників</i>	<i>Одиниця виміру</i>	<i>2024 рік прогноз</i>
Кількість осіб, які отримали статус безробітного	осіб	3000
- в тому числі внутрішньо переміщених осіб	осіб	100
Кількість зареєстрованих безробітних, які передбачається:	осіб	1100
- працевлаштувати;		
- направити на професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації;	осіб	60
- направити на громадські роботи	осіб	60
- направити на суспільно корисні роботи	осіб	500
Очікувана кількість безробітних на кінець звітного періоду	осіб	900

Прогнозується, що кількість безробітних, які отримають статус безробітного в 2024 році складе 3000 осіб, що на 7,9% більше ніж в 2023 році, очікувана кількість безробітних на кінець 2024 року складе 900 осіб, що на 4,8% більше ніж в 2023 році. Кількість безробітних, які передбачається працевлаштувати в 2024 році складе 1100 осіб, темп росту до 2023 року складе 106,3%

3.6. Соціальний захист населення

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- формування нової формули державної політики, надання можливостей всебічної реалізації для ветеранів, одночасно з впровадженням політики щодо гарантій їх соціального захисту;
- створення єдиної системи обліку отриманих послуг ветераном;
- адаптація ветеранів до цивільного життя, інтеграція в суспільство, отримання соціальної та професійної адаптації;
- виконання державних програм щодо забезпечення житлом окремих категорій громадян;
- підтримка осіб з інвалідністю внаслідок війни, членів родин загиблих (померлих) ветеранів війни;
- впровадження ефективних механізмів задоволення базових потреб внутрішньо переміщених осіб (далі - ВПО) та забезпечення доступу до послуг.

Прогнозні показники

Назва показників соціальних фондів	Планові показники за 2024 рік, тис.грн.
Допомога при народженні дитини	31500,0
Допомога по вагітності та пологам	1200,0
Допомога при усиновленні	125,0
Допомога при опіці та піклувальникам	11500,0
Допомога одинокій матері	9500,0
Допомога малозабезпеченій родині	59525,0
Допомога особам з інвалідністю з дитинства	64200,0
Допомога особам, які не мають права на пенсію	32000,0
Допомога на догляд за психічно хворими	16500,0
Допомога багатодітним родинам	32200,0
Допомога на догляд за дітьми-сиротами	6170,5
Допомога «муніципальна няня»	12,6

Допомога на догляд за хворою дитиною	550,0
Допомога патронатному вихователю	600,0
Допомога на осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території України (сім'я)	60900,0

Показники соціальних фондів по соціальному захисту населенню в 2024 році фактично очікуються на рівні 2023 року, тільки по напрямку «допомога одинокій матері» очікується зростання на 75,5%, допомога малозабезпеченій родині на 13,9%.

Пенсійне забезпечення населення

З 01 січня 2024 року мінімальна пенсія в Україні збільшилася з 2 093 грн до 2 361 грн, максимальна – з 20 930 грн до 23 610 грн. Індикація всіх пенсій запланована з 01 березня поточного року. Прогнозується, що середній розмір пенсій по району цивільних пенсіонерів зросте на 12,0% і буде становити 4000 грн, середній розмір пенсії за віком зросте на 12,6% і буде становити 4180 грн. По Україні прогнозується, що середній розмір пенсій зросте з 5311 грн. до 6000 грн

Доходи населення

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- налагодження ефективної співпраці відповідних територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади та місцевих органів виконавчої влади щодо здійснення контролю своєчасної і не нижче визначеного державою мінімального розміру оплати праці, виконання роботодавцями умов колективних договорів та галузевих угод у частині оплати праці, недопущення необґрунтованого зменшення заробітної плати;

- проведення роз'яснювальної роботи серед роботодавців щодо недопустимості використання робочої сили з порушенням трудового законодавства;

- максимальне скорочення заборгованості із виплати заробітної плати;

- сприяння скороченню нелегальної зайнятості населення області, легалізації трудових відносин та зростання середнього рівня заробітної плати.

Прогноз середньооблікової кількості штатних працівників та середньомісячна номінальна заробітна плата в 2024 році

Райони	Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб	Середньомісячна заробітна плата штатних працівників, грн
	2024 рік	2024 рік
Болградський район	13850	11500

Мінімальна заробітна плата в 2024 році зросте двічі: з 1 січня – до 7 100 грн за місяць або 42,6 грн за годину; з 1 квітня – до 8 000 грн у місячному розмірі або у погодинному розмірі – до 48 грн.

Планується, що середньооблікова кількість штатних працівників по Болградському району в 2024 році складе 13850 осіб, темп росту до 2023 року складе 100,3%.

Середньомісячна заробітна плата штатних працівників в 2024 році прогнозується на рівні 11500 грн, темп росту до 2023 року складе 113,2%.

За прогнозом Мінекономіки середньомісячна заробітна плата штатних працівників в Україні в 2024 році складе 21809 грн, що на 17,7% більше ніж в 2023 році, реальна заробітна плата зросте на 8,5%.

3.7. Житлово-комунальна та дорожньо-транспортна інфраструктура

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- продовження фінансування заходів з розвитку систем водопостачання та водовідведення (капітальний ремонт, реконструкція та будівництво водопровідно-каналізаційних мереж, водопровідних і каналізаційних насосних станцій, артезьянських свердловин, каналізаційних очисних споруд та резервуарів для накопичення чистої води);
- встановлення систем доочищення питної води;
- впровадження сучасних технологій та обладнання на об'єктах водопостачання та водовідведення;
- удосконалення системи управління запобігання дорожньо-транспортним пригодам;
- підвищення безпеки руху під час забезпечення високої швидкості, комфорту та економічності перевезень;
- підвищення ефективності державного управління у галузі транспорту;
- розвиток транспортної інфраструктури.

Водопровідно-каналізаційне господарство

Одним із шляхів вирішення проблеми забезпечення якісною питною водою південну частину Болградського району є завершення реалізації проекту «Будівництво Болградського групового водопроводу сільгосподопостачання в Одеській області». Питну воду, зможуть отримувати села Калчева, Баннівка, Каракурт, Василівка, Голиця Болградського району, а також село Приозерне і селище Суворове Ізмайльського району, які досі не забезпечені питною водою. Джерелом водопостачання цих населених пунктів будуть водозабірні та водоочисні споруди Кілійського групового водопроводу. У кожному населеному пункті з'являться розподільчі станції, а вже за кошти місцевих бюджетів буде можливість побудувати розвідні мережі.

Наразі альтернативою довгострокового проекту для забезпечення населення питною водою є розробка артезьянських свердловин та встановлення станцій доочистки води.

Дорожньо-транспортне господарство

Для реалізації заходів у сфері дорожнього господарства Департаментом капітального будівництва та дорожнього господарства облдержадміністрації розроблюється Регіональна програма розвитку автомобільних доріг загального користування, вулиць і доріг комунальної власності Одеської області на 2024 рік.

Відповідно до наданих пропозицій включено в план ремонту доріг загального користування місцевого значення на 2024 рік наступні дороги:

№ п/п	Індекс	Найменування автомобільних доріг	Протяжність, км
1	С 160711	Виноградне-Голиця-/Т-16-06/	6,00
2	О 162337	Нове Тарутине-Надрічне-Весела долина-Мірнопілля-Арциз	7,00
3	О 160202	Арциз-Виноградівка-Спаське	6,40
4	О 162340	/Т-16-44/-Виноградівка-Нова Іванівка-/М-15/	11,80

Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» прийняті зміни до Бюджетного кодексу, які передбачають зокрема, що у 2024 році гроші Державного дорожнього фонду будуть спрямовані на зміцнення армії та посилення оборони держави, у 2024 році дорожня галузь продовжить отримувати фінансування завдяки трьом ключовим джерелам: невідкладні заходи, пов'язані з утриманням доріг у зимовий період, фінансуватимуться за рахунок залишків коштів, джерелом формування яких були доходи Державного дорожнього фонду станом на 1 січня 2024 року, які не використані в попередні бюджетні періоди (2021-2023 роки).

3.8. Надання адміністративних послуг та цифровізація

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- підключення до інформаційних систем автоматизації роботи центрів надання адміністративних послуг;
- впровадження мобільних валіз для ЦНАП;
- впровадження електронного документообігу в територіальних громадах, технології Дія.QR у всі сфери життя;
- розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема забезпечення покриття фіксованим широкопasmовим доступом до Інтернету сільських територій;
- забезпечення реалізації в районі цифрових ініціатив центральних органів виконавчої влади, підготовка та координація проектів цифрового розвитку;
- реалізація плану заходів щодо підвищення рівня цифрових навичок та цифрових компетентностей;
- подальше впровадження технологій е-урядування та е-демокартії в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування району;
- запровадження проектів зі створення інструментів (сервісів) із застосуванням відкритих даних.

3.9. Державна система захисту прав дітей

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- розвиток системи патронатного виховання;
- соціально-правовий захист дітей, які опинились в складних життєвих обставинах;
- забезпечення роботи єдиної інформаційно-аналітичної системи ЄІАС «Діти», ведення електронного банку даних дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, потенційних усиновителів, опікунів (піклувальників), прийомних батьків та батьків-вихователів;
- попередження та профілактика негативних явищ у підлітковому середовищі, зниження рівня криміналізації серед дітей;
- постійний моніторинг стану соціально-правового захисту дітей, сімей з дітьми, захисту від насильства в сім'ї, заходів з профілактики торгівлі людьми, соціальної роботи з дітьми.

З метою реалізації державної політики, щодо розвитку сімейних форм виховання, охоплення сімейними формами виховання не менше 90 відсотків дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в Болградському районі, в 2024 році, планується додатково створити:

- ДБСТ (дитячі будинки сімейного типу) - не менше трьох (Болградська міська рада - один, Арцизька міська рада - один, Таругинська селищна рада - один);
- прийомні сім'ї – не менше п'яти (громади району);

На постійній основі, усіма громадами району, проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу серед жителів району, щодо можливостей, та переваг при створенні ПС, ДБСТ, патронатної сім'ї, здійснювати пошук кандидатів для створення таких сімейних форм виховання та тимчасового перебування дітей;

З метою реалізації державної політики щодо упередження соціального сирітства, безпритульності дітей, виявлення неблагополучних сімей з дітьми, протидії насильству в сім'ї та забезпечення прав дітей, які виховуються в таких сім'ях, в 2024 році необхідно провести роботи щодо виявлення кандидатів для створення ще однієї патронатної сім'ї.

3.10. Міжнародна діяльність

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- сприяння залученню коштів міжнародних фінансових інституцій та донорських організацій на реалізацію проєктів з підтримки діяльності бізнесу та відбудови економіки в умовах війни, а також просування проєктів повоєнного відновлення та пропозицій району серед потенційних іноземних ділових партнерів;
- створення передумов для формування конкурентоспроможного та позитивного міжнародного економічного й інвестиційного іміджу у світовому просторі;
- позиціонування району у світовому економічному просторі як перспективної території для започаткування підприємницької діяльності;
- сприяння модернізації виробничого комплексу регіону реалізації іміджевої стратегії Одещини;
- активізація міжнародного співробітництва та розширення географії міжрегіонального партнерства.

У 2024 році планується запрошення іноземних делегацій міст-побратимів в межах діючих договорів про співпрацю для участі у Бессарабському економічному форумі, проведення якого заплановано на 18 травня 2024 року в м. Болграді.

3.11. Гуманітарна сфера

3.11.1. Освіта

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- впровадження інформаційно-комунікаційних технологій і методів педагогічного менеджменту в процеси управління освітою;
- приведення матеріально-технічної бази навчальних закладів у відповідність до сучасних стандартів освіти;
- обладнання наявного фонду захисних споруд, створення та облаштування у закладах освіти споруд цивільного захисту, зокрема, подвійного призначення, найпростіших укриттів для всіх учасників освітнього процесу, використання захисних споруд розташованих поблизу закладів освіти;
- використання нових методів в організації шкільного харчування «Базова кухня», «Опорна кухня»;
- покращення умов організації навчання, зокрема, доступу до освіти, психосоціальної допомоги для здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб у співпраці з Міжнародним надзвичайним фондом допомоги дітям при Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ), функціонування закладів освіти області в умовах дії правового режиму воєнного стану тощо.
- забезпечення особистісного розвитку дитини згідно з її індивідуальними задатками, здібностями, потребами;
- посилення кадрового потенціалу системи освіти;
- забезпечення регулярного підвезення учнів та педагогічних працівників до місць навчання, роботи і додому.

В 2024 році заплановано:

1. часткове фінансування харчування дітей 1-9 і 1-11 класів (50% місцевого бюджету, 50% батьківська плата);
2. часткове фінансування харчування вихованців ЗДО (60% місцевого бюджету, 40% батьківська плата);
3. здійснення харчування за рахунок місцевого бюджету дітей пільгових категорій;

4. забезпечення безоплатним гарячим харчуванням за рахунок бюджетних коштів на підставі документів, що підтверджують таке право відповідно до законодавства;
5. загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми харчування, всього: 2 370,998 тис. грн., в тому числі: коштів місцевого бюджету - 2 370,998 тис. грн;
6. відновлення та модернізація харчоблоків закладів освіти, відповідно до Стратегії реформування системи шкільного харчування на 2023-2027 роки;
7. реалізацію проекту «Пліч-о-пліч. Всеукраїнські шкільні ліги» серед учнів закладів загальної середньої освіти Болградського району та участь в обласному етапі, в липні 2024 року;
8. проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у 2023/2024 навчальному році серед учнів закладів загальної середньої освіти Болградського району.

Умови безпеки та життєдіяльності учасників освітнього процесу. В 2024 році заплановано будівництво, реконструкцію об'єктів захисних споруд цивільного захисту в кількості 6 об'єктів, кошти заплановані в сумі 12,0 млн. грн. за рахунок місцевих бюджетів.

В 2024 році заплановані організаційні заходи:

1. створення опорного закладу на базі Кубейського ліцею;
2. реорганізація Кубейського ліцею ім. академіка Теодорова-Балана у Кубейську гімназію з початковою школою;
3. реорганізація Виноградненського та Оріхівського ліцеїв у гімназію з початковою школою та дошкільним відділенням з підвезенням учнів старшої школи до опорного закладу;
4. в 2024-2025 році реорганізація Красненського, Рівненського, Вільненського, Петрівського Першого та Підгірненського ліцеїв у гімназії Тарутинської територіальної громади;
5. з метою донесення до дітей у доступній формі правил безпечної поведінки під час війни за ініціативою Головного управління ДСНС України та Головного управління Національної поліції в Одеській області упроваджується проект «Мобільний клас безпеки» до якого увійшли 29 закладів освіти Болградського району, робота в яких заплановано на вересень 2024 року.

3.11.2. Культура

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- забезпечення етнокультурних потреб національних меншин;
- розвиток народної творчості та духовності населення;
- збереження народних традицій, свят, обрядів та звичаїв;
- накопичення культурних цінностей та підтримка талановитої молоді;
- участь у міжнародних бібліотечних проєктах, з метою впровадження інноваційних форм роботи в бібліотеках району;
- забезпечення повноцінного розвитку і функціонування української мови як державної та збереження традиційної для регіону багатомовності, розвиток усіх мовних груп, що мешкають у районі;
- забезпечення закладів культури високопрофесійними кадрами;
- участь культурних інституцій області в реалізації міжнародних мистецьких проєктів через культурну дипломатію, з метою поширення інформації про Україну та її культуру, війну росії в Україні, налагоджування діалогу між Україною та світовим суспільством.

В 2024 році:

1. в Болградській міській громаді затверджена програма розвитку культури на 2024-2026 роки з загальним обсягом фінансування - 27813,8 тис. грн;
2. в Городненській громаді затверджено Програму розвитку культури на 2022-2024 роки;
3. в Бородінській селищній територіальній громаді затверджена Програма розвитку культури, туризму, молоді та спорту на 2021-2025 роки з обсягом бюджетного фінансування 6 275,00 тис. грн;
4. затверджена Програма розвитку культури та охорони культурної спадщини Павлівської сільської територіальної громади на 2023-2025 роки з обсягом бюджетного фінансування 550 тис. грн;
5. рішенням Теплицької сільської ради затверджена Програма розвитку культури на території Теплицької сільської ради Болградського району Одеської області на 2021-2025 роки з обсягом бюджетного фінансування 6376,739 тис. грн.

3.11.3. Охорона здоров'я:

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- проведення просвітницької роботи щодо недопущення розповсюдження гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2;
- підвищення рівня охоплення населення плановою імунопрофілактикою;
- покращення роботи медичних сервісів для надання медичної допомоги населенню;
- забезпечення киснем ліжкового фонду в лікарнях району;
- впровадження в діяльність закладів охорони здоров'я сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій;
- надання дистанційного контролю за перебігом хронічних захворювань;
- зменшення загального часу очікування черги в системах медичного обслуговування;
- можливість дистанційного консультування закладів охорони здоров'я провідними фахівцями за результатами рентгенологічних, ультразвукових і цитологічних досліджень, а також вирішення комплексних питань по постановці діагнозу пацієнтам в складних випадках;
- проведення роботи по підвищенню професійного рівня медичних працівників та зміцненню кадрового потенціалу даної сфери.

Комунальне некомерційне підприємство «Арцизька центральна опорна лікарня» Арцизької міської ради у 2024 році планується:

- відкриття реабілітаційного відділення на 20 ліжок;
- модернізація травматологічного відділення за рахунок коштів міської ради та благодійних фондів;
- капітальний ремонт пологового відділення за кошти благодійних фондів;
- поточний ремонт харчоблоку за кошти міської ради;
- капітальний ремонт покрівлі реабілітаційного відділення за кошти міської ради;
- часткова модернізація анестезіологічного та хірургічного відділення за власні кошти лікарні та кошти спонсорів;
- капітальний ремонт блоку для новонароджених акушерського відділення за власні кошти та кошти спонсорів;
- капітальний ремонт покрівлі та заміна вікон пральні за кошти міської ради.

Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Арцизької міської ради у 2024 році планує придбати: гематологічний аналізатор 2 шт - 430,0 тис.грн.; сечовий аналізатор 2 шт. – 151,0 тис. грн. для амбулаторій ЗПСМ; закупити обладнання та інвентар для Суворівської ТГ – 100,0 тис.грн., придбати програми: «Медична статистика», «Медок», «Бриз» - 51,4 тис. грн.; здійснити капітальний ремонт системи опалення в Арцизькій амбулаторії ЗПСМ №2 – 900,0 тис.грн.; поточний ремонт вбиральні ФАП с. Прямобалка – 150,0 тис. грн.

Комунальне некомерційне підприємство «Болградська центральна районна лікарня» Болградської міської ради у 2024 році планується придбання медичного інструментарію, заміна санітарного автотранспорту. В плановому році планується відкриття реабілітаційного центру на 36 ліжко-місць, вартість проекту 50,6 млн. грн. Для забезпечення належного рівня медичної допомоги необхідно придбати:

- апарат ШВЛ високого класу;
- апарат ШВЛ портативний транспортний з автономним живленням;
- монітор пацієнта (2 шт.);
- стимулятор периферичних нервів для моніторингу глибини міорелаксації;
- електрокардіостимулятор зовнішній, тощо.

Планується проведення капітального ремонту хірургічного відділення, облаштування зовнішнього ліфту до другого поверху головного корпусу лікарні з метою забезпечення належного доступу маломобільних груп населення до терапевтичного відділення, капітальний ремонт двох протипожежних резервуарів.

За рахунок обласного бюджету придбано комп'ютерний томограф Optima CT520, планується встановити в 2024 році.

Комунальне некомерційне підприємство «Тарутинська центральна лікарня» Тарутинської селищної ради в 2024 році планується придбання кондиціонерів в кількості 15 штук, що складає 15% забезпечення кондиціонуванням відділень терапевтичного та хірургічного профілю до 01.06.2024 р. Згідно вимог НСЗУ, проведення капітального ремонту санітарних приміщень в хірургічному відділенні, на яке розроблена проектно-кошторисна документація, проведення капітального ремонту адміністративної будівлі під інфекційне відділення дорослим та дітям на 25 ліжок, проведення капітального ремонту санітарних приміщень в терапевтичному відділенні, яке розташоване в будівлі поліклініки, розгортання неврологічного відділення на додаткові 15 ліжко-місць, у зв'язку з високим рівнем захворюваності неврологічних захворювань.

В 2024 році планується провести сертифікацію клініко-діагностичної лабораторії та акредитацію лікувального закладу КНП «Тарутинська ЦЛ», та закупка обладнання, необхідного для надання якісної сучасної медичної допомоги, згідно вимог НСЗУ (а саме: уретротом, авторефрактометр, електроофтальмоскоп, імпенсометр, аудіометр, спірометр, функціональні ліжка та ін..).

Комунальне некомерційне підприємство «Тарутинський центр первинної медико-санітарної допомоги» Тарутинської селищної ради у 2024 році заплановано:

- капітальний ремонт фасаду АЗПСМ смт Березине;
- капітальний ремонт внутрішніх приміщень ФАПу с. Вільне;
- капітальний ремонт (заміна котла, частковий внутрішній ремонт приміщень) АЗПСМ смт. Серпневе;

- капітальний ремонт (ремонт покрівлі, внутрішній ремонт приміщень) ФП с. Калачівка;
- капітальний ремонт (внутрішній ремонт приміщень АЗПСМ с.Виноградівка;
- капітальний ремонт внутрішніх приміщень ФАПу с.Підгірне;
- капітальний ремонт внутрішніх приміщень ФАПу с.Слобідка.

Комунальне некомерційне підприємство «Бородінський центр первинної медико-санітарної допомоги» в 2024 році заплановано закінчити розпочати роботу рентген-кабінету.

3.11.4. Фізична культура і спорт

Пріоритетні напрямки на 2024 рік:

- благоустрій спортивних споруд, майданчиків, футбольних полів у всіх населених пунктах району;
- розвиток масового спорту шляхом проведення галузевих спартакіад;
- проведення змагань в рамках Спартакіади Болградського району серед населених пунктів району;
- підготовка спортсменів і команд району для участі в обласних та Всеукраїнських змаганнях;
- реконструкція, будівництво, ремонт спортивних залів та майданчиків.

В 2024 році заплановано:

1. формування збірної команди Болградського району для участі у Всеукраїнських змаганнях серед голів, їх заступників та старост територіальних громад, організацію та проведення масових фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів в Болградському районі в умовах воєнного стану;
2. реалізацію проекту «Пліч-о-пліч. Всеукраїнські шкільні ліги» серед учнів закладів загальної середньої освіти Болградського району та участь в обласному етапі, в липні 2024 року.
3. проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у 2023/2024 навчальному році серед учнів закладів загальної середньої освіти Болградського району.

IV. Очікувані результати реалізації пріоритетних завдань і досягнення поставлених цілей

Успішне виконання програми економічного і соціального розвитку Болградського району на 2024 рік забезпечить:

- ✓ збільшення обсягів реалізації промислової продукції на 10,0%, що складатиме в 2024 році 1 540 000 тис. грн;
 - ✓ збільшення обсягів капітальних інвестицій на 15,0%, що складатиме в 2024 році 220 000 тис. грн;
 - ✓ зростання розміру середньомісячної пенсії на 12,0%, що складатиме в 2024 році близько 4000 грн.;
 - ✓ зростання середньомісячної заробітної плати на 13,2%, що складатиме в 2024 році 11 500 грн;
 - ✓ працевлаштування у всіх сферах економічної діяльності в 2024 році 1100 осіб, що на 6,3% більше ніж в 2023 році;
 - ✓ створення єдиного інформаційного простору для реєстрації, приймання, аналізу та зберігання організаційно-розпорядчих документів органів місцевого в електронному вигляді із застосуванням КЕП;
 - ✓ розвиток Геопорталу відкритих даних району.
-

V. Районні програми, реалізація яких здійснюватиметься у 2024 році

№ з/п	Назва програми	Затверджено рішенням	Строк дії програми	Відповідальний виконавець програми
1	Про затвердження Програми цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки Болградського району на 2022-2024 роки	Рішення сесії районної ради від 16.12.2021 №111-VIII	2022-2024	Відділ оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами районної державної адміністрації
2	Про затвердження Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя в Болградському районі на 2023-2025 роки	Рішення сесії районної ради від 14.09.2023 №144-VIII	2023-2025	Відділ освіти, охорони здоров'я, культури та спорту районної державної адміністрації
3	Про затвердження Програми розвитку агропромислового комплексу Болградського району Одеської області на 2024-2025 роки	Розпорядження районної державної адміністрації від 02.02.2024 №24/А-2024	2024-2025	Відділ економіки та агропромислового розвитку районної державної адміністрації
4	Про затвердження районної Програми «Ветеранський простір Болградського району на 2024-2025 роки»	Розпорядження районної державної адміністрації від 14.02.2024 №31/А-2024	2024-2025	Управління соціального захисту населення районної державної адміністрації
5	Про затвердження Програми розвитку фізичної культури і спорту в Болградському районі Одеській області на 2024 рік	Розпорядження районної державної адміністрації від 14.02.2024 №32/А-2024	2024	Відділ освіти, охорони здоров'я, культури та спорту районної державної адміністрації

**Перелік діючих програм в територіальних громадах
Болградського району в 2024 році**

№ з/п	Назва документу	Затверджено рішенням	Строк дії	Примітка
Арцизька міська рада				
1	Про затвердження Програми по локалізації та ліквідації амброзії полинолистої на території Арцизької міської громади на 2021-2026 роки	26.01.2021 №127-VIII	2021-2026	
2	Про затвердження міської Програми цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки Арцизької міської територіальної громади Одеської області на 2021 – 2024 роки	22.02.2021 №181-VIII	2021–2024	
3	Про затвердження комплексної Програми утримання та ремонту автомобільних доріг загального користування, у тому числі державного, місцевого значення та вулиць і доріг комунальної власності Арцизької міської територіальної громади на 2021-2025 роки.	21.05.2021 №352-VIII	2021-2025	
4	Про затвердження Програми розвитку культури, туризму та збереження історико-культурної спадщини Арцизької міської територіальної громади на 2022-2024 роки	24.12.2021 №1098-VIII	2022-2024	
5	Про затвердження комплексної Програми розвитку житлово-комунального господарства Арцизької міської територіальної громади на 2022-2027 роки	21.01.2022 №1133-VIII	2022-2027	
6	Про затвердження Програми розвитку та підтримки малого і середнього підприємництва в Арцизькій міській територіальній громаді на 2022- 2024 роки	21.01.2022 №1134-VIII	2022-2024	
7	Про затвердження Програми національного спротиву та територіальної оборони Арцизької міської територіальної громади на 2022-2024 роки	21.01.2022 №1135-VIII	2022-2024	
8	Про затвердження цільової соціальної Програми з національно-патріотичного виховання на період до 2025 року	21.01.2022 №1141-VIII	2022- 2025	
9	Про затвердження цільової соціальної Програми «Арцизька молодь» на 2022-2025 роки	21.01.2022 №1142-VIII	2022-2025	
10	Про затвердження Програми проведення незалежної оцінки об'єктів комунальної власності Арцизької міської територіальної громади для передачі в оренду та відчуження на 2022-2023 роки	21.01.2022 №1148-VIII	2022-2023 2024-2025 (продовження дії)	
11	Про затвердження Програми розвитку земельних відносин Арцизької міської	21.01.2022 №1150-VIII	2022-2023 2022-2025 (продовження	

	територіальної громади на 2022-2023 роки		дії)	
12	Про затвердження Програми про надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької міської територіальної громади на 2022-2025 роки	18.02. 2022 №1222-VIII	2022-2025	
13	Про затвердження Програми відзначення державних та професійних свят, ювілейних дат, заохочення за заслуги перед громадою, забезпечення проведення культурно – масових заходів, здійснення представницьких та інших заходів Арцизькою міською радою на 2022 – 2025 роки	18.02.2022 №1232-VIII	2022-2025	
14	Про затвердження Програми підтримки та покращення екологічного та санітарного стану на території Арцизької міської територіальної громади на 2022-2025 роки	26.08.2022 №168 (рішення виконавчого комітету)	2022-2025	
15	Про затвердження Програми термомодернізації та енергозбереження об'єктів комунальної власності Арцизької міської територіальної громади на 2022-2025 роки	26.08.2022 №180 (рішення виконавчого комітету)	2022-2025	
16	Про затвердження Програми «Поліцейський офіцер громади на 2022-2025 роки»	30.09.2022 №200 (рішення виконавчого комітету)	2022-2025	
17	Про затвердження Програми фінансової підтримки КНП «Арцизька ЦОЛ» на 2023-2024 роки	20.12.2022 №1475-VIII	2023-2024	
18	Про затвердження Програми безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів, у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань та зубопротезування учасників бойових дій та осіб, прирівняних до них на 2023-2024 роки	20.12.2022 №1476-VIII	2023-2024	
19	Про затвердження Програми підтримки лікарських кадрів КНП «Арцизька ЦОЛ» на 2023-2024 роки	20.12.2022 №1477-VIII	2023-2024	
20	Про затвердження Програми «Фінансування витрат за надані пільги на послуги зв'язку окремим категоріям громадян на 2023-2025 роки»	20.12.2022 №1479-VIII	2023-2025	
21	Про затвердження Програми компенсації пільгового проїзду окремих категорій громадян	20.12.2022 №1480-VIII	2023-2025	

	у залізничному транспорті на 2023-2025 роки			
22	Про затвердження Програми фінансової підтримки КО Арцизький дитячий позаміський заклад оздоровлення та відпочинку «Ювілейний» на 2023-2024 рік	20.12.2022 №1486-VIII	2023-2024	
23	Про затвердження Програми «Забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства на території Арцизької міської територіальної громади на 2023-2025 роки»	20.12.2022 №1495-VIII	2023-2025	
24	Про затвердження Програми «Благоустрій територій населених пунктів Арцизької міської територіальної громади на 2023-2025 роки»	20.12.2022 №1496-VIII	2023-2025	
25	Про затвердження Програма «Безпечна Арцизщина» на 2023 рік	20.12.2022 №1497-VIII	2023 2023-2024 (продовження дії)	
26	Про затвердження Програми підтримки та стимулювання об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Арцизької міської територіальної громади на 2023-2025 роки	24.02.2023 №1573-VIII	2023-2025	
27	Про затвердження Програми розроблення схем планування та забудови територій (містобудівної документації) на території Арцизької міської територіальної громади на 2023-2025 роки	21.04.2023 №1650-VIII	2023-2025	
28	Про затвердження Програми підтримки Збройних сил України та підрозділів територіальної оборони розташованих на території Арцизької міської територіальної громади на 2023 рік	21.07.2023 №1799-VIII	2023 2023-2024 (продовження дії)	
29	Про затвердження Програми розвитку освіти Арцизької міської територіальної громади на 2024 -2026 роки	15.12.2023 №2008-VIII	2024-2026	
30	Про затвердження Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя в Арцизькій міській територіальній громаді на 2024 – 2025 роки	15.12.2023 №2011-VIII	2024-2025	
31	Про затвердження Програми підтримки внутрішньо переміщених осіб на 2024 - 2025 роки	15.12.2023 №2013-VIII	2024-2025	
32	Про затвердження Програми розвитку та фінансової підтримки Комунального	22.12.2023 №2070-VIII	2024-2025	

	некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» на 2024-2025 роки			
33	Про затвердження Програми забезпечення безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» на 2024-2025 роки	22.12.2023 №2071-VIII	2024-2025	
34	Про затвердження Програми підтримки лікарських кадрів для Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» на 2024-2025 роки	22.12.2023 №2072-VIII	2024-2025	
35	Про затвердження Програми розвитку фізичної культури і спорту Арцизької міської територіальної громади на 2024-2026 роки	22.12.2023 №2073-VIII	2024-2026	
Болградська міська рада				
1	Про затвердження Програми висвітлення діяльності Болградської міської ради, її виконавчого комітету, виконавчих органів, комунальних підприємств, організацій, установ і закладів міської ради на 2024-2026 роки	30.11.2023р. № 1950-VIII	2024-2026 роки	
2	Про затвердження цільової Програми Відділу трудового архіву Болградської міської ради Одеської області на 2022-2024 роки	23.12.2021р. № 895-VIII	2022-2024 роки	
3	Про затвердження Програми фінансового забезпечення представницьких витрат та інших видатків, пов'язаних з діяльністю Болградської міської ради на 2022 - 2024 роки	24.02.2022р. № 1076-VIII зі змінами	2022-2024 роки	
4	Про затвердження цільової Програми "Здоров'я» на 2023-2025 роки" Болградської територіальної громади	22.12.2022р. № 1350-VIII зі змінами	2023-2025 роки	
5	Про затвердження Програми розвитку водопровідно-каналізаційного господарства Болградської територіальної громади на 2024-2026 роки	08.12.2023р. № 2021-VIII	2024-2026 роки	
6	Про затвердження Програми стимулювання створення та діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Болградської територіальної громади на 2024-2026 роки	08.12.2023р. № 2022-VIII	2024-2026 роки	
7	Про затвердження Програми з благоустрою території Болградської територіальної громади на 2024 - 2026 роки	08.12.2023р. № 2025-VIII	2024-2026 роки	
8	Про затвердження цільової Програми	08.12.2023р.	2024-2026	

	відшкодування частини кредитів, отриманих об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків, на впровадження заходів з енергозбереження в Болградській територіальній громаді на 2024 рік	№ 2023-VIII	роки	
9	Про затвердження Програми соціального захисту населення Болградської територіальної громади на 2024-2026 роки	30.11.2023р. № 1949-VIII	2024-2026 роки	
10	Про затвердження Програми розвитку туризму в Болградській територіальній громаді на 2024 - 2026 роки	30.11.2023р. № 1952-VIII	2024-2026 роки	
11	Про затвердження Програми підтримки малого та середнього підприємництва в Болградській територіальній громаді на 2024 -2026 роки	30.11.2023р. № 1951-VIII	2024-2026 роки	
12	Про затвердження Програми підтримки молодіжної політики в Болградській територіальній громаді «Молодь Болградщини» на 2024-2026 роки	21.12.2023р. № 2040-VIII	2024-2026 роки	
13	Про затвердження Програми цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки Болградської міської територіальної громади на 2021- 2024 роки	28.01.2021р. № 102-VIII зі змінами	2021- 2024 роки	
14	Про затвердження Програми забезпечення громадської безпеки, профілактики злочинності, зміцнення правопорядку, підтримки сил оборони України та мобілізаційної готовності в Болградській територіальній громаді на 2024-2027 роки	08.12.2023р. № 2020-VIII	2024-2027 роки	
15	Про затвердження Програми розвитку земельних відносин та комунальної власності Болградської територіальної громади на 2023-2025 роки	25.05.2023 р. № 1647-VIII зі змінами	2023-2025 роки	
16	Про затвердження Програми розвитку культури в Болградській територіальній громаді на 2024-2026 роки	08.12.2023р. № 2024-VIII	2024-2026 роки	
17	Про затвердження Програми підтримки сімей загиблих (померлих) військовослужбовців Збройних Сил України та ветеранів війни, які брали участь в захисті Батьківщини від військової агресії російської федерації проти України, на 2023-2025 роки	23.08.2023 р. № 1796-VIII зі змінами	2023-2025 роки	
18	Про затвердження Програми соціальної підтримки військовослужбовців, сімей полонених і зниклих безвісти військовослужбовців Збройних Сил України та ветеранів війни, які брали участь в захисті Батьківщини від військової агресії російської федерації проти України, на 2023-2025 роки	23.08.2023 р. № 1795-VIII зі змінами	2023-2025 роки	
19	Про затвердження Програми оздоровлення та відпочинку дітей на 2021-2024 роки	25.02.2021р. № 174-VIII зі	2021-2024 роки	

		змінами		
20	Про затвердження Програми підтримки обдарованих дітей в Болградській територіальній громаді на 2023-2026 роки та Положення про встановлення щорічної премії і стипендії Болградської міської ради	30.03.2023 р. № 1547-VIII зі змінами	2023-2026 роки	
21	Про затвердження Програми розвитку фізичної культури і спорту в Болградській територіальній громаді на 2024-2026 роки	26.10.2023р. №1905 -VIII	2024-2026 роки	
22	Про затвердження Програми фінансової підтримки Болградської районної ради Одеської області на 2024 рік	21.12.2023р. №2041-VIII	2024 рік	
23	Про затвердження Цільової програми «Громадський бюджет Болградської міської територіальної громади на 2023-2025 роки»	29.06.2023р. №1696-VIII	2023-2025 роки	
Бородинська селищна рада				
1	Про затвердження Програми надання одноразової допомоги дітям-сирітам, позбавленим батьківського піклування після досягнення 18-річного віку на території Бородинської селищної ради на 2022-2024 роки	17.12.2021 №215-VIII	2022-2024	
2	Про затвердження комплексної Програми захисту прав дітей та розвитку сімейних форм виховання "Дитинство" на 2022-2026 роки	17.12.2021 №214-VIII	2022-2026	
3	Про затвердження Програми розвитку фізичної культури і спорту Бородинської селищної ради на 2021-2025 роки	11.02.2021 №67-VIII	2021-2025	
4	Про затвердження комплексної Програми соціальної підтримки населення Бородинської селищної ради на 2021-2025 роки	11.02.2021 №62-VIII	2021-2025	
5	Про затвердження Програми підтримки розвитку комунальних підприємств КП "Благоустрій Бородинської громади", КП "Весела долина", КП"Височанське", КП "Лісне" Бородинської селищної ради Болградського району Одеської області на 2021-2026 роки	17.08.2021 №165-VIII	2021-2026	
6	Про затвердження Програми "Благоустрій населених пунктів Бородинської селищної територіальної громади на 2022-2025 роки"	20.10.2022 №367-VIII	2022-2025	
7	Про затвердження комплексної Програми "Здоров'я" на 2021-2025 роки	11.02.2021 №64-VIII	2021-2025	
8	Про затвердження Програми розвитку культури Бородинської селищної ради на 2021-2025 роки	11.02.2021 №66-VIII	2021-2025	
9	Про затвердження Програми виплати стипендії обдарованій учнівській молоді Бородинської селищної ради на 2024-2025 роки	22.12.2023 №1418-VIII	2024-2025	
10	Про затвердження Програми підтримки та розвитку медицини на 2024-2025 роки	22.12.2023 №1411-VIII	2024-2025	
11	Про затвердження Програми оздоровлення та відпочинку дітей Бородинської селищної ради	22.12.2023 №1409-VIII	2024-2026	

	на 2024-2026 роки			
12	Про затвердження Програми "Відшкодження різниці в тарифах на послуги з централізованого водопостачання комунальним підприємствам Бородінської селищної ради на 2024 рік"	22.12.2023 №1413-VIII	2024	
13	Про затвердження Програми фінансової підтримки Збройних Сил України на 2024 рік	22.12.2023 №1432-VIII	2024	
14	Про затвердження Програми виплат компенсації фізичним особам, які надають соціальні пільги з догляду на непрофесійній основі на території Бородінської селищної ради на 2024 рік	22.12.2023 №1417-VIII	2024	
15	Про затвердження Програми "Розвитку та фінансової підтримки комунальних підприємств Бородінської селищної ради на 2024-2025 роки"	22.12.2023 №1414-VIII	2024-2025	
16	Про затвердження Цільової програми з надання одноразової адресної соціальної матеріальної допомоги дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, які виховуються в дитячих будинках сімейного типу, прийомних сім'ях опікунів, піклувальників у 2024-2026 роках	22.12.2023 №1408-VIII	2024-2026	
17	Про затвердження Програми сприяння організації призову громадян на строкову військову службу, приписки до призовної дільниці та підготовки юнаків до військової служби по Бородінській селищній раді на 2024-2025 роки	22.12.2023 №1416-VIII	2024-2025	
18	Про затвердження Програми відшкодування витрат за надані пільги з безкоштовного зубопротезування для окремих категорій громадян на 2024-2025 роки	22.12.2023 №1407-VIII	2024-2025	
19	Про затвердження Програми забезпечення житлом медичних працівників, які працюють на території Бородінської територіальної громади на 2023-2025 роки в новій редакції	05.10.2023 №1136-VIII	2023-2025	
20	Про затвердження Програми фінансової підтримки лікарів закладів охорони здоров'я, в тому числі лікарів фізичних осіб-підприємців, що надають медичну допомогу на території Бородінської територіальної громади з 01.01.2021 року на 2023-2025 роки	02.06.2023 №729-VIII	2023-2025	
21	Про затвердження Програми цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки Бородінської селищної ради на 2022-2024 роки	18.11.2021 №203-VIII	2022-2024	
22	Про затвердження Програми національного спротиву та територіальної оборони Бородінської селищної територіальної громади на 2022-2024 роки	16.02.2022 №249-VIII	2022-2024	
23	Про затвердження Програми "Питна вода "	09.02.2023	2023-2026	

	Бородінської селищної ради на 2023-2026 роки	№419-VIII		
24	Про затвердження Програми зміцності законності, безпеки та порядку на території Бородінської територіальної громади Болградського району Одеської області "Безпечна Бородінська громада" на 2024-2025 роки	22.02.2024 №1621-VIII	2024-2025	
25	Про затвердження Програми підтримки внутрішньо переміщених осіб на період дії воєнного стану в Україні на території Бородінської селищної територіальної громади на 2023-2024 роки	05.10.2023 №1132-VIII	2023-2024	
26	Про затвердження Комплексної програми підтримки учасників АТО та ООС, членів їх сімей - мешканців Бородінської селищної територіальної громади на 2024-2026 роки	22.12.2023 №1410-VIII	2024-2026	
27	Про затвердження Програми "Виплати допомоги на поховання померлих одиноких громадян та деяких категорій осіб виконавцю волевиявлення або особі, яка зобов'язалася поховати померлого на 2024 рік"	22.12.2023 №1415-VIII	2024	
Василівська сільська рада				
1	Про затвердження Програми економічного і соціального розвитку Василівської сільської ради на 2024 рік	19.12.2023 р. № 1082-VIII	2024	
2	Про затвердження цільової Програми надання соціальних послуг та інших видів допомоги незахищеним верствам населення Василівської сільської ради на 2024 -2026 роки	19.12.2023 р. №1083-VIII	2024-2026	
3	Про затвердження цільової Програми благоустрою населених пунктів Василівської сільської ради на 2024 -2026 роки	19.12.2023 р. №1084-VIII	2024-2026	
4	Про затвердження цільової Програми розвитку фізичної культури і спорту Василівської сільської ради на 2024 -2026 роки	19.12.2023 р. №1085-VIII	2024-2026	
5	Про затвердження цільової Програми пожежної та техногенної безпеки Василівської сільської ради на 2024 -2026 роки	19.12.2023 р. №1086-VIII	2024-2026	
6	Про затвердження Програми сприяння розвитку волонтерства Василівської територіальної громади на 2024 -2027 роки	19.12.2023 р. № 1089-VIII	2024-2027	
7	Про затвердження Програми цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки на території Василівської сільської територіальної громади Болградського району Одеської області на 2021 -2024 роки	15.02.2021 р. №127-VIII	2021-2024	
8	Про затвердження Програми Василівської сільської ради «Шкільний автобус» на 2022-2024 роки	23.09.2021 р. №377-VIII	2022-2024	
9	Про затвердження Стратегії економічного та	23.12.2021 р.	До 2027	

	соціального розвитку Василівської територіальної громади на період до 2027 року	№483-VIII		
10	Про затвердження Програми захисту прав дітей Василівської сільської ради «Діти громади» на 2022 - 2024 роки	07.02.2022 р. №522-VIII	2022-2024	
11	Про затвердження Програми національного спротиву та територіальної оборони Василівської територіальної громади на 2022-2024 роки	15.02.2022 р. №597-VIII	2022-2024	
12	Про затвердження Програми «Організація харчування дітей у закладах освіти Василівської сільської ради на 2022-2024 роки»	28.02.2022 р. №604-VIII	2022-2024	
13	Про затвердження Програми «Поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, внутрішньо переміщених осіб, невідомих та безрідних громадян на 2022-2024 роки»	21.06.2022 р. №663-VIII	2022-2024	
14	Про затвердження Програми профілактики злочинності «Безпечна громада» на 2022-2024 роки	14.07.2022 р. №679-VIII	2022-2024	
15	Про затвердження Програми розвитку функціонування української мови на 2023-2028 роки у Василівській територіальній громаді	26.09.2023 р. №1006-VIII	2023-2028	
16	Про затвердження Стратегії розбудови системи здорового харчування, формування культури харчування та правильних харчових звичок в закладах освіти Василівської сільської ради	24.10.2023 р. №1030-VIII	2024-2027	
17	Про затвердження перспективного Плану трансформації та оптимізації закладів загальної середньої освіти Василівської сільської ради на 2024-2027 роки	22.11.2023 р. №1062-VIII	2024-2027	
Городненська сільська рада				
1	Про затвердження місцевих/ регіональних програм Городненської сільської ради Болградського району Одеської області. (Програма "Організація благоустрою населених пунктів Городненської територіальної громади на 2024-2026 роки")	21.12.2023 №1640-VIII	2024 - 2026	
2	Про затвердження Програми соціального захисту населення "Турбота" Городненської сільської ради на 2022-2024 роки"	23.12.2021 №951-VIII	2022 - 2024	
3	Про затвердження Програми "Розвиток земельних відносин Городненської сільської ради на 2022-2024 роки"	23.12.2021 №951-VIII	2022 - 2024	
4	Про затвердження місцевих/ регіональних програм Городненської сільської ради Болградського району Одеської області. (Програма "Організація пожежної безпеки населених пунктів Городненської	21.12.2023 р. №1640-VIII	2024 - 2026	

	територіальної громади на 2024-2026 роки")			
5	Про затвердження Програми "Національного спротиву та територіальної оборони Городненської територіальної громади на 2022-2024 роки"	22.02.2022 №1203-VIII	2022 - 2024	
6	Про затвердження Програми підтримки розвитку місцевих ініціатив територіальних громад села Городнє	23.12.2021 №951-VIII	2022 - 2024	
7	Про затвердження комплексної Програми захисту прав дітей та розвитку сімейних форм виховання Городненської сільської ради на 2022-2026 роки	23.12.2021 №952-VIII	2022 - 2026	
8	Про затвердження Програми "Розвиток культури в Городненській сільській раді на 2022-2024 роки"	23.12.2021 №952-VIII	2022 - 2024	
9	Про затвердження місцевих/ регіональних програм Городненської сільської ради Болградського району Одеської області. (Програма "Розвитку фізичної культури та спорту Городненської територіальної громади на 2024-2026 роки")	21.12.2023 №1640-VIII	2024 - 2026	
Криничненська сільська рада				
1	Про затвердження Стратегії розвитку Криничненської сільської територіальної громади до 2027 року	06.10.2023 №631-VIII	До 2027 року	
2	Про затвердження Програми соціально-економічного розвитку Криничненської сільської територіальної громади на 2024-2026 роки	22.12.2023 №658-VIII	2024-2026	
3	Про затвердження місцевої цільової Програми надання соціальних послуг та інших видів допомоги вразливим верствам населення сіл Криничне, Коса та Новоозерне на 2024-2026 роки	22.12.2023 №660-VIII	2024-2026	
4	Про затвердження місцевої цільової Програми «Розвиток фізичної культури та спорту в селах Криничне, Коса та Новоозерне на 2024-2026 роки»	22.12.2023 №659-VIII	2024-2026	
5	Про затвердження Програми благоустрою сіл Криничне, Коса та Новоозерне на 2022-2024 роки	22.12.2021 №331-VIII	2022-2024	
6	Про затвердження місцевої цільової Програми «Збереження здоров'я жителів Криничненської сільської територіальної громади на 2024– 2026 роки»	22.12.2023 №661-VIII	2024-2026	
7	Про Програму «Поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, внутрішньо переміщених осіб, невідомих та безрідних громадян на 2023-2025 роки»	06.10.2023 №625-VIII	2023-2025	

8	Про затвердження Програми національного спротиву та територіальної оборони Криничненської сільської територіальної громади на 2022-2024 роки	16.02.2022 №435-VIII	2022-2024	
9	Про затвердження Програми підтримки та розвитку молоді Криничненської сільської територіальної громади Болградського району Одеської області на 2023-2025 роки «Молодь громади»	17.02.2023 №508-VIII	2023-2025	
10	Про затвердження Програми боротьби з амброзією полинолістою на території Криничненської сільської територіальної громади на 2023-2025 роки	22.12.2022 №494-VIII	2023-2025	
11	Про затвердження Програми цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки на території Криничненської сільської територіальної громади на 2021 -2024 роки»	13.10.2021 №241-VIII	2021-2024	
Кубейська сільська рада				
1	Про затвердження Програми соціально-економічного та культурного розвитку Кубейської сільської ради на 2022-2024 рік	23.12.2021 №1031-VIII	2022-2024	
2	Про затвердження Програми соціального захисту дітей Кубейської сільської ради на 2022-2024 рік	23.12.2021 №1032-VIII	2022-2024	
3	Про затвердження Програми соціальної підтримки населення на 2022-2024 рік Кубейської сільської ради	23.12.2021 №1033-VIII	2022-2024	
4	Про затвердження Програми національного спротиву та територіальної оборони на 2022-2024 рік	02.03.2022 №1061-VIII	2022-2024	
5	Про затвердження Програми цивільного захисту техногенної та пожежної безпеки на території Кубейської сільської ради на 2022-2025 рік	02.03.2022 №1062-VIII	2023-2025	
6	Про затвердження Програми розвитку освіти Кубейської територіальної громади» на 2023-2025 роки	28.09.2022 №1324-VIII	2023-2025	
7	Про затвердження Програми розвитку КНП СК «Тріумф» в Кубейській територіальній громаді на 2023-2026 роки	09.02.2023 №1446-VIII	2023-2026	
8	Про затвердження Програми «Забезпечення житлом дітей-сиріт, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа у Кубейській сільській раді на 2023 - 2025 роки»	09.02.2023 №1445-VIII	2023-2025	
9	Про затвердження Програми «Розвиток культури в Кубейській сільській раді на 2023 - 2025 роки»	09.02.2023 №1456-VIII	2023-2025	
Павлівська сільська рада				
1	Про затвердження Програми локалізації та ліквідації амброзії полинолістої на території Павлівської сільської ради	24.12.2020 №51-VIII	2021-2026	

2	Про затвердження Програми надання одноразової матеріальної допомоги жителям , які проживають на території Павлівської сільської територіальної громади	24.12.2020 №55-VIII (зі змінами)	Безстроково	
3	Про затвердження Програми цивільного захисту, техногенної безпеки Павлівської сільської територіальної громади	26.02.2021 №59-VIII (зі змінами)	2021-2024	
4	Про затвердження Положення про відшкодування втрат від недоотримання коштів за фактичне використання земельної ділянки	26.02.2021 №86-VIII	Безстроково	
5	Про затвердження Програми забезпечення та захисту прав дітей у Павлівській сільській територіальній громаді	09.04.2021 №90-VIII	2021-2025	
6	Про затвердження Положення про порядок проведення земельних торгів Павлівською сільською радою	09.07.2021 №138-VIII	Безстроково	
7	Про затвердження Програми поводження з <i>твердими побутовими відходами на території Павлівської сільської територіальної громади</i>	17.12.2021 №259-VIII	2022-2025	
8	Про затвердження Програми охорони навколишнього природного середовища на території Павлівської сільської територіальної громади	17.12.2021 №260-VIII	2022-2025	
9	Про затвердження Програми благоустрою населених пунктів Павлівської сільської територіальної громади	17.12.2021 №261-VIII (зі змінами)	2022-2024	
10	Про затвердження Програми забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства Павлівської сільської територіальної громади	17.12.2021 №262-VIII (зі змінами)	2022-2024	
11	Про затвердження Програми з підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» в Павлівській сільській територіальній громаді	04.02.2022 №292-VIII	2022-2025	
12	Про затвердження Програми національного спротиву та територіальної оборони	04.02.2022 №293-VIII (зі змінами)	2022-2024	
13	Про затвердження Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади	17.12.2021 №242-VIII	2021-2025	
14	Про затвердження Програми надання поворотної фінансової допомоги (резервних коштів), що виплачується патронатним вихователям до моменту отримання державної соціальної допомоги	11.11.2022 №350-VIII	2022-2024	
15	Про затвердження Програми розвитку фізичної культури і спорту на території Павлівської сільської територіальної громади	14.12.2022 № 368-VIII (зі змінами)	2023-2025	
16	Про затвердження Положення про порядок встановлення щорічної премії Павлівської	14.12.2022 № 369-VIII	Безстроково	

	сільської ради обдарованим дітям та учнівській молоді за навчальні, творчі та спортивні досягнення	(зі змінами)		
17	Про затвердження Програми розвитку культури та охорони культурної спадщини Павлівської сільської територіальної громади	14.12.2022 № 370-VIII	2023-2025	
18	Про затвердження Програми з енергозбереження (підвищення енергоефективності) Павлівської сільської територіальної громади	14.12.2022 № 377-VIII (зі змінами)	2023-2025	
19	Про затвердження Програми фінансування ремонту доріг на території Павлівської сільської територіальної громади	21.12.2023 № 499-VIII	2024	
20	Про затвердження Програми «Здоров'я» на території Павлівської сільської територіальної громади	21.12.2023 № 500-VIII	2024-2025	
21	Про затвердження Програми розвитку освіти на території Павлівської сільської ради	21.12.2023 № 502-VIII	2024-2025	
22	Про затвердження Програми оздоровлення та відпочинку дітей на території Павлівської сільської територіальної громади	21.12.2023 № 503-VIII	2024-2025	
23	Про затвердження Програми здійснення компенсацій фізичним особам, які мешкають на території Павлівської сільської ради	21.12.2023 № 509-VIII	2024-2025	
24	Про затвердження Програми соціально-економічного розвитку Павлівської сільської територіальної громади	21.12.2023 № 521-VIII	2024-2025	
25	Про затвердження Програми забезпечення проведення нормативно-грошової оцінки земель сіл Павлівської сільської ради	21.12.2023 № 522-VIII	2024	
Тарутинська селищна рада				
1	Про затвердження соціальної Програми українська родина на 2021-2024 роки	19.03.2021 №241-VIII	2021-2024	
2	Про затвердження Програми забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб та молоді з їх числа Тарутинської територіальної громади на 2021-2025 роки	15.07.2021 №701-VIII	2021-2025	
3	Про затвердження Програми розвиток комунального підприємства «ВУЖКГ» на 2021-2025 роки Тарутинської селищної територіальної громади Болградського району Одеської області.	15.07.2021 №705-VIII	2021-2025	
4	Про затвердження Програми розвиток земельних відносин, використання та охорони земель на території Тарутинського району на 2021-2025 роки	15.07.2021 №709-VIII	2021-2025	
5	Про затвердження комплексної Програми розвиток освіти Тарутинської територіальної	17.08.2021 №868-VIII	2021-2025	

	громади на 2021-2025 роки			
6	Про затвердження комплексної Програми захист прав дітей Тарутинської селищної ради «ДИТИНСТВО»	24.12.2021 №1574-VIII	2022-2024	
7	Про затвердження Програми відшкодування різниці між встановленим розміром тарифів на послуги водопостачання, водовідведення, вивозу рідких побутових відходів, поводження 3 побутовими відходами та економічно обґрунтованими витратами на їх виробництво комунальними підприємствами, що надають комунальні послуги в межах Тарутинської селищної територіальної громади на 2022-2024 роки	24.12.2021 №1579-VIII	2022-2024	
8	Про затвердження Програми забезпечення національного спротиву на території Тарутинської територіальної громади на 2022-2024 роки	18.02.2022 №2213-VIII	2022-2024	
9	Про затвердження Програми розвитку місцевого самоврядування Тарутинської селищної ради на 2022- 2025 роки	01.04.2022 №2226-VIII	2022-2025	
10	Про затвердження Програми підтримки соціальної адаптації та захисту внутрішньо переміщених осіб, розміщених на території Тарутинської селищної територіальної громади, на 2022-2024 роки	06.05.2022 №2235-VIII	2022-2024	
11	Про затвердження Програми «Патріот» на території Тарутинської селищної ради на 2023-2025 роки	28.10.2022 №2346-VIII	2023-2025	
12	Про затвердження комплексної Програми підтримки та інтеграції внутрішньо переміщених осіб в Тарутинській територіальній громаді на 2023-2024 роки	10.12.2022 №2399-VIII	2023-2024	
13	Про затвердження Програми цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки Тарутинської селищної ради на 2023-2024 роки	23.12.2022 №2402-VIII	2023-2024	
14	Про затвердження Програми фінансова підтримка Комунального некомерційного підприємства «Тарутинська центральна лікарня» Тарутинської селищної ради на 2023-2025 роки	23.12.2022 №2406-VIII	2023-2025	
15	Про затвердження Програми розвиток фізичної культури і спорту по Тарутинській селищній територіальній громаді на 2023-2025 роки	23.12.2022 №2409-VIII	2023-2025	
16	Про затвердження Програми розвиток культури в Тарутинській селищній територіальній громаді на 2023-2025 роки	23.12.2022 №2410-VIII	2023-2025	
17	Про затвердження Програми «Облаштування та обслуговування «Пунктів незламності» (пунктів обігріву) по Тарутинській селищній	28.02.2023 №2472-VIII	2023-2025	

	територіальній громаді на 2023-2025 роки.			
18	Про затвердження Програми з локалізації та ліквідації амброзії полинолистої на території Тарутинської селищної територіальної громади протягом 2023-2028 років.	15.06.2023 №2644-VIII	2023-2028	
19	Про затвердження Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Тарутинській селищній раді на 2023-2025 роки	31.08.2023 №2772-VIII	2023-2025	
20	Про затвердження програми «Молодь Тарутинщини» на 2024-2025 роки	22.12.2023 №2939-VIII	2023-2025	
21	Про затвердження Програми фінансової підтримки Комунального некомерційного підприємства «Тарутинський центр первинної медико-санітарної допомоги» Тарутинської селищної ради Одеської області на 2024-2026 роки	22.12.2023 №2941-VIII	2024-2025	
22	Про затвердження Програми розвитку надання соціальних послуг в Тарутинській селищній територіальній громаді на 2024-2025 роки	22.12.2023 №2942-VIII	2024-2025	
23	Про затвердження комплексної програми соціальної підтримки населення Тарутинської селищної територіальної громади на 2024-2026 роки	22.12.2023 №2943-VIII	2024-2026	
24	Про затвердження Програми соціально-економічного та культурного розвитку Тарутинської селищної територіальної громади на 2024-2025 роки	22.12.2023 №2949-VIII	2024-2025	
25	Про внесення змін до рішення Тарутинської селищної ради від 28.02.2023 року № 2465-VIII «Про затвердження Програми забезпечення публічної безпеки та порядку, протидії злочинності на території Тарутинської селищної ради в Одеській області на 2023 рік» щодо продовження терміну дії Програми на 2024 рік	22.12.2023 №2990-VIII	2024	
Теплицька сільська рада				
1	Про затвердження Програми соціального захисту населення "Турбота" на період 2021-2025 років	17.02.2021 №65-VIII	2021-2025	
2	Про затвердження Програми соціально-економічного та культурного розвитку громади Теплицької сільської ради Болградського району Одеської області на 2021-2025 роки	17.02.2021 №66-VIII	2021-2025	
3	Про затвердження Програми цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки Теплицької сільської ради Арцизького району Одеської області на 2021 - 2025 роки	17.02.2021 №70-VIII	2021-2025	
4	Про затвердження Програми по локалізації та ліквідації амброзії полинолистої на території Теплицької сільської громади протягом 2021-	17.02.2021 №73-VIII	2021-2025	

	2025 років			
5	Про затвердження Програми "ОБДАРОВАНІ ДІТИ - НАШЕ МАЙБУТНЄ" на 2021-2025 роки.	06.04.2021 №125-VIII	2021-2025	
6	Про затвердження Програми розвитку культури на території Теплицької територіальної громади на 2021-2025 роки	17.02.2021 №69-VIII	2021-2025	
7	Про затвердження Програми охорони навколишнього природного середовища Теплицької сільської ради на 2021-2025 роки	14.07.2021 №247-VIII	2021-2025	
8	Про затвердження Програми оздоровлення й відпочинку дітей (зі змінами) Теплицької сільської ради Болградського району Одеської області на 2022 - 2025 роки	12.07.2022 №535-VIII	2022-2025	
9	Про затвердження Програми розвитку фізичної культури і спорту Теплицької сільської ради Болградського району Одеської області на 2021-2025 роки.	17.02.2021 №72-VIII	2021-2025	
10	Про затвердження Програми національного спротиву та територіальної оборони Теплицької сільської ради Болградського району Одеської області на 2024-2025 роки	22.12.2023 №761-VIII	2024-2025	
11	Про затвердження Програми виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі на території Теплицької сільської ради Болградського району Одеської області на 2024-2025 роки	22.12.2023 №762-VIII	2024-2025	
12	Про затвердження Програми соціальної підтримки сімей з дітьми та молоді на 2024-2025 роки Теплицької сільської ради Болградського району Одеської області	22.12.2023 №763-VIII	2024-2025	
13	Про затвердження Програми безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів, у разі стаціонарного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань на 2024-2025 роки	22.12.2023 №764-VIII	2024-2025	
14	Про затвердження Програми розвитку земельних відносин та охорони земельна території Теплицької сільської ради на 2024-2025 роки (нова редакція).	22.12.2023 №766-VIII	2024-2025	
15	Про затвердження Програми цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки на території Теплицької сільської ради на 2024 рік (прийнята без фінансування)	22.12.2023 №765-VIII	2024	